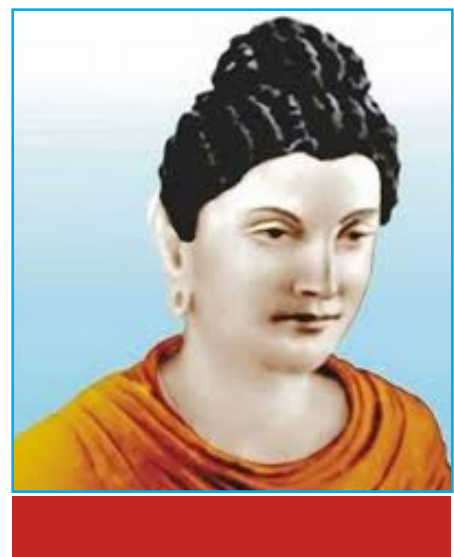

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”

<https://www.facebook.com/profile.php?id=161037521061610>

“Equality and Justice”

स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा

PATIALA On line paper 26 ਜੁਲਾਈ 2025 ਸਨਿਚਰਵਾਰ “ਰੋਜ਼ਾਨਾ” ਸਾਲ ਚੌਥਾ w.e.f. 15 August 2022 ਪਟਿਆਲਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ- ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ whatsapp. 91-94636-01616 email. hardipchumber57@gmail.com ਸਹਿ ਸੰਪਾਦਕ- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ

(Google pay 91-9463601616 HARDIP SINGH STATE BANK OF INDIA ACCT NO-10566643658 . IFSC- SBIN0050773

ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਧਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸਭ ਲਈ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦੀਆਂ ਔਕੜਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ -ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਰਾਹ ਸਾਫ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਢਲੇ ਪੰਜ ‘ਪੰਚਸ਼ੀਲ’ ਸਿਧਾਂਤ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ‘ਮਨ ਦੀ ਸਮਾਧੀ’ ਲੱਗ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:

1. ਆਹਿੰਸਾ- ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ, ਹਰ ਇਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ
2. ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ- ਦੁਸਰਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨਾ
3. ਵਿਬਚਾਰ ਨਾਂ ਕਰਨਾ- ਕੋਈ ਜਿਨਸੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਨਾਂ ਕਰਨਾ
4. ਬੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ- ਆਪਣੇ ਆਚਾਰ, ਵਿਚਾਰ, ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ
5. ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ- ਕੋਈ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, ਮਨ ਦਾ ਦਸ਼ਾ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰੀ, ਮਨ ਸੁੱਧ ਰਖਣਾ ਅਤੇ ਸਾਫ ਮਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ

ਸੀਬੀਆਈ ਵੱਲੋਂ ਕਰਨਲ ਬਾਠ ਕੁੱਟ-ਮਾਰ ਮਾਮਲੇ 'ਚ 2 FIRs ਦਰਜ

ਬੀਤੇ ਮਾਰਚ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਪਟਿਆਲਾ 'ਚ ਇੱਕ ਢਾਬੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਫੌਜ ਦੇ ਕਰਨਲ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਉਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਹਮਲਾ

ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ (Central Bureau of Investigation - CBI) ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਕਰਨਲ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਠ (Army Col Pushpinder Singh Bath) ਉਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਐਫਆਈਆਰਜ਼ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਗ਼ੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਢਾਬੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਫੌਜ ਦੇ ਕਰਨਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਉਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਅਫਸਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

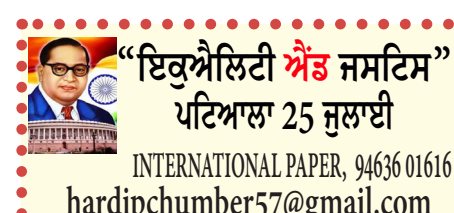
ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਇੱਕ ਐਫਆਈਆਰ ਕਰਨਲ ਬਾਠ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਢਾਬਾ ਮਾਲਕ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਏ ਸੰਗਿਤਾ (BNS) ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਰਾਦਾ ਕਤਲ ਦੇਸ਼ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਦੱਸਣ ਅਨੁਸਾਰ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (Punjab and Haryana High Court) ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਵਿਵਾਦ ਦੌਰਾਨ ਕਰਨਲ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਠ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅੰਗਦ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 12 ਪੁਲੀਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਰਨਲ ਦਾ ਹੱਥ ਟੁੱਟ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਸਿਰ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ ਲੱਗੀ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਬੀਤੀ 22 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ 15 ਮਾਰਚ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਐਫਆਈਆਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਬੰਧਤ ਢਾਬਾ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਢਾਬਾ ਮਾਲਕ ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਪੁਲੀਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਦੀ ਸੀ।

ਗਰੁੱਪ ‘ਡੀ’ ਭਰਤੀ ਲਈ ਉਮਰ ਹੱਦ ਦੇ ਸਾਲ ਵਧਾਈ

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁੱਡੀਆਂ ਨੇ

ਕੈਬਨਿਟ ਮੀਟਿੰਗ ਮਗਰੋਂ ਇਹ ਵੇਰਵੇ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਗਰੁੱਪ ‘ਡੀ’ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਲਈ ਉਮਰ ਹੱਦ ਵਿੱਚ ਦੇ ਸਾਲ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਹ ਉਮਰ ਹੱਦ ਹੁਣ 35 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 37 ਸਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਗਰੁੱਪ ‘ਡੀ’ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰ 37 ਸਾਲ ਤੱਕ

ਦੀ ਉਮਰ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਪਲਾਈ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮਾਸਿਸਟਾਂ ਦਾ ਠੇਕਾ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਰੋਕਥਾਮ ਬਿੱਲ, 2025 ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸਿਲੈਕਟ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਹੁਣ ਰਵੀਦਾਸੀਆ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਰਵੀਦਾਸੀਆ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ‘ਅੰਮ੍ਰਿਤਬਾਣੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵੀਦਾਸ ਜੀ’ ਨੂੰ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ‘ਪੰਜਾਬ ਪਵਿੱਤਰ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਬਾਰੇ ਬਿੱਲ-2025’ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਬੇਅਦਬੀ ਦਾ ਅਰਥ ਅਦਬ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਬੇਅਦਬੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਪਾੜਦਾ ਹੈ।

ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਵੇਂ ਬਿੱਲ ਲਈ ਵੱਡੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮੂਹਾਂ ਤੋਂ

ਸਿਲੈਕਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਹੋਈ ਪਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਰਵੀਦਾਸੀਆ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਇਹ ਮੰਗ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ।

ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਮੱਤ ਅਤੇ ਭੇਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੰਗ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਛੋਟੇ-ਵੱਡੇ ਧਰਮ ਅਤੇ ਮੱਤ ਦਾ ਨਿਖੇੜਾ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ? ਕਾਨੂੰਨ ਆਉਣ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਿੱਟੇ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ?

ਰ ਵੀ ਦਾ ਸੀ ਆ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ‘ਚ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੇ ਦਲੀਲ

ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਿਲੈਕਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਹੋਈ ਪਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਰਵੀਦਾਸੀਆ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਇਹ ਮੰਗ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਵੀਦਾਸੀਆ ਭਾਈਚਾਰਾ ਗਿਣਤੀ ਪੱਖੋਂ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਰਵੀਦਾਸੀਆ ਧਰਮ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਤਪਾਲ ਵਿਰਦੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ‘ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵੀਦਾਸ 14ਵੀਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗ੍ਰੰਥ ਲਿਖਿਆ

ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 40 ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਲੋਕ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਆਬਾਦੀ 22 ਫ਼ੀਸਦ ਹੈ। ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਅਣਦੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।’

ਵਿਰਦੀ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਾਮ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਖ਼ਤ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

ਸਿਲੈਕਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਬ੍ਰਹਮਸੰਕਰ ਜਿੰਘਾ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ‘ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਡੇਰਾ ਬੱਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪੱਤਰ ਕਮੇਟੀ ਮੁਖੀ ਇੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰ ਅਤੇ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ।’

ਡੇਰਾ ਸੱਚਖੰਡ ਬੱਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੁਆਬਾ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਵੱਡੇ ਧਾਰਮਿਕ ਡੇਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਅਸਰ ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਲੋਕ ਸਭਾ

ਸੀਟਾਂ ਉੱਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਾਰਾਣਸੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਡੇਰਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੀ ਪੈਂਠ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੀ ਰਵੀਦਾਸੀਆ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਡੇਰਾ ਜਲੰਧਰ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ 13 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਬਾਹਰਵਾਰ ਪਠਾਨਕੋਟ ਰੋਡ ‘ਤੇ ਪਿੰਡ ਬੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹਿਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਇਸ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਤੇ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਰਵੀਦਾਸੀਆ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਲੋਕ ਧਾਰਮਿਕ ਆਸਥਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਡੇਰਾ ਸੱਚਖੰਡ ਬੱਲਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਬਾਬੂ ਮੰਗੂਰਾਮ ਮੂਗੇਵਾਲੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸਬੰਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੰਗੂਰਾਮ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮਹਿਲਪੁਰ ਕਸਬੇ ਨਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ 1909 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਪੜ੍ਹਨ ਗਏ ਸੀ।

ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਡੇਰੇ ਉਪਰ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

‘ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਵੰਡ ਵਧੇਗੀ’

ਸਮਾਜਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਜ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ‘ਬਾਕੀ ਖਬਰ ਸਫਾ 2 ਤੋਂ

ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਪੀ.ਆਰ.ਟੀ.ਸੀ. ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੰਬਈ ਵਿਖੇ ‘ਨਵੀਆਂ ਕਲਮਾਂ ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ’ ਦੀਆਂ ਸਾਂਝੀ ਐਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਰੋਸ ਭਰਪੂਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੁਜਾਹਰਾ ਸਮਾਗਮ ਦੀਆਂ ਧੁੰਮਾਂ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 25 ਜੁਲਾਈ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪਟਿਆਲਾ : 25 ਜੁਲਾਈ : ਅੱਜ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਪੀ.ਆਰ.ਟੀ.ਸੀ. ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਏਟਕ, ਇੰਟਕ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਲ, ਐਸ.ਸੀ.ਬੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਰਿਟਾਇਰਡ ਵਰਕਰਜ਼ ਭਾਈਚਾਰਾ ਯੂਨੀਅਨ ਏਟਕ ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਸਾਂਝੀ ਐਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਰੋਸ ਭਰਪੂਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੁਜਾਹਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਪੀ.ਆਰ.ਟੀ.ਸੀ. ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਰੈਗੂਲਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ 25 ਤਾਰੀਖ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਜੂਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਗਈ। ਇਹ ਆਰਥਕ ਜੁਲਮ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ

ਬਣੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸਦਾ ਹੀ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਕਿ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਮਹੀਨਾ—ਮਹੀਨਾ ਲੇਟ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਨਾ ਪੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਨਾ ਹੀ ਮੈਡੀਕਲ ਬਿੱਲਾਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਨਾ ਹੀ ਅਨੇਕਾ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਾ ਹੀ ਐਲ.ਟੀ. ਸੀ. ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਡੀ.ਏ. ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦਾ ਏਰੀਅਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਉਪਰੰਤ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਬਸ ਲਾਬੀ ਦੇ ਦਬਾਅ ਬੱਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਬੱਸਾਂ ਪਾਉਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

ਵੱਲੋਂ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਟੀ.ਏ. ਰੇਟ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮੰਨੀਆਂ ਪਰਮੰਨੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ। ਵਰਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਨੂੰ ਲਟਕਾਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਅਥਾਹ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਝਲਕਦੇ ਰੋਸ ਮੁਜਾਹਰੇ ਨੂੰ ਸਰਵ ਸ੍ਰੀ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਕਨਵੀਨਰ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਨ ਬਲਦੇਵ ਰਾਜ ਬੱਤਾ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਖਟੜਾ, ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ, ਮੁਹੰਮਦ ਖਲੀਲ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਨਖਾਹ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ੍ਰੀ ਰਣਯੋਧ ਸਿੰਘ ਹਡਾਣਾ ਦੇ ਸਿਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਬਣਦੇ 700 ਕਰੋੜ ਵਿਚੋਂ ਤਨਖਾਹ ਲਈ ਪੈਸੇ

ਨਹੀਂ ਹਾਸਲ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੰਜ ਛੇ ਸਿਆਸੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਪੀ.ਆਰ.ਟੀ.ਸੀ. ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਸਭਨਾ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿਰਫ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਆਗੂਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਹਨਾ ਹੋਰ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਮੁਜਾਹਰਾਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਵ ਸ੍ਰੀ ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਬਾਗੜੀ ਅਤੇ ਨਸੀਬ ਚੰਦ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸਟੇਜ਼ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਰਾਮ ਸੁੱਖੀ ਨੇ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਕੀਤਾ। ਐਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਦੇ ਦਿਨ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਅਗਲੇ ਸਖਤ ਐਕਸ਼ਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 25 ਜੁਲਾਈ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਜ਼ੀਰਾ 25 ਜੁਲਾਈ (ਅੰਗਰੇਜ਼ ਬਰਾੜ) - ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ ਸਰੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਸ੍ਰੀ ਸੁੱਖੀ ਬਾਠ ਦੁਆਰਾ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ -ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਲੜੀ ਅਧੀਨ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਇੰਚਾਰਜ ਮਹਾਰਾਸਟਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਨਵੀਂ ਮੁੰਬਈ ਵਾਸੀ ਵਿੱਖੇ ਮਹਾਰਾਸਟਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ‘ਨਵੀਆਂ ਕਲਮਾਂ ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ’ ਭਾਗ 51 ਕਿਤਾਬ ਸ੍ਰੀ ਸੁੱਖੀ ਬਾਠ ਦੁਆਰਾ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ, ਮੁੰਬਈ ਦੀ ਟੀਮ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਪਹੁੰਚੇ ਸੀਨੀਅਰ ਟੀਮ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ

ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਬੱਚੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਭਾਵੁਕ ਅਰਦਾਸ ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਬਦ ਕੀਰਤਨ ਦੁਆਰਾ ਹੋਈ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਾ ਮੁਕਾਬਲਾ, ਗੀਤ ਮੁਕਾਬਲਾ, ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਾਸਤਾਵਾ ਮੁਕਾਬਲਾ, ਅਲੇਪ ਹੋ ਰਹੇ ਸ਼ਬਦ, ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਮੁਕਾਬਲਾ, ਨਾਟਕ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਕੇਸਰੀ ਗੀਤ ਤੇ ਕੇਰਿਓਗਰਾਫੀ ਤੇ ਗਿੱਧੇ ਦੀ ਸਾਨਦਾਰ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਹਰ ਬੱਚਾ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰੂ ਫਤਿਹ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾਉਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਆਪਣੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਫਤਿਹ ਗਜਾਉਂਦਾ

ਤੇ ਪੰਡਾਲ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਬੱਚੇ ਜੈਕਾਰਾ ਗਜਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਚਨਾ ਸਮੇਂ ਪਿੱਛੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਰ ਤੇ ਤਸਵੀਰ ਵੀ ਚਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੇਖਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਦੂਰੋਂ ਦੂਰੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਪਹੁੰਚੇ ਬੱਚੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬੱਚਾ ਦਸਤਾਰ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੁੱਖੀ ਬਾਠ ਨੇ ਪਿਆਰ ਮੁਹੱਬਤ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਮਹਾਰਾਸਟਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਸਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਵਧਾਈ ਵੀ ਦਿੱਤੀ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਉਕਾਰ ਸਿੰਘ ਤੇਜੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ

ਇੰਚਾਰਜ ਨੇ ਵੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੈਡਮ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਮਹਾਰਾਸਟਰ ਪ੍ਰਧਾਨ,

ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗੜ ਸਹਿ ਇੰਚਾਰਜ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਚੇਟੀਆਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਗਰੂਰ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੰਧੂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਕੱਤਰ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੋਗਾ, ਭੀਮ ਸਿੰਘ ਆਨਲਾਈਨ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਇੰਚਾਰਜ, ਮਾਸਟਰ ਜੱਗਾ ਸਿੰਘ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਰਭੈ ਸਿੰਘ ਭਲਾਈਆਣਾ, ਸਿਮਰ ਕੌਰ ਮਹਾਰਾਸਟਰ ਟੀਮ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਵੀ ਮਹਾਰਾਸਟਰ ਟੀਮ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮੁੰਬਈ ਟੀਮ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪਿੰਕੀ ਪੰਜਾਬ, ਮਨਮੋਹਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੇਟੀਆਂ ਪੰਜਾਬ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੌਰੀ ਮੁੰਬਈ ਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਕਲੰਬੋਲੀ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ।

ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤ ਦੇ ਜਣੇਪੇ ’ਚ ਕੋਤਾਹੀ ਲਈ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ

ਬੀਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਵਾਪਰੀ ਸੀ ਘਟਨਾ, ਜਿਸ ’ਚ ਔਰਤ ਦੀ ਨਵਜੰਮੀ ਬੱਚੀ ਦੀ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਨ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 25 ਜੁਲਾਈ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਬੀਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਔਰਤ ਦੇ ਜਣੇਪੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਗਾਇਨੀ ਦੀ ਡਾਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਕਥਿਤ ਕੋਤਾਹੀ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਡਾ. ਕਵਿਤਾ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਸਬੰਧਤ ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਗ਼ੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਬੀਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਖੰਨਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੌਰਾਨ ਗਾਇਨੀ ਡਾਕਟਰ ਗੈਰ-

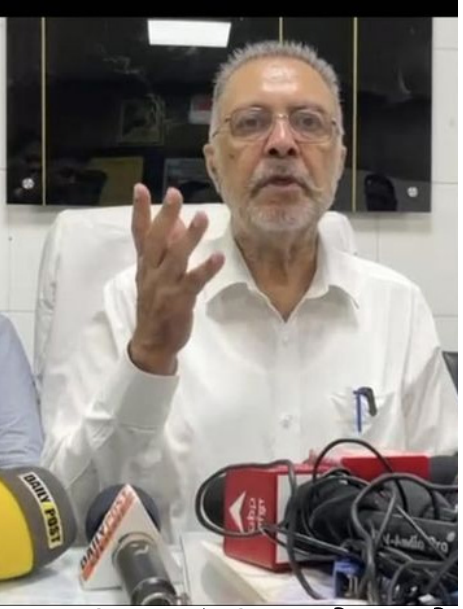
ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਡਿਊਟੀ ’ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫ਼ਸਰ ਵੱਲੋਂ ਮਹਿਲਾ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਆਏ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰ ਮਹੀਜ਼ ਦੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਕੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ। ਅਖੀਰ ਐਸਐਮਓ ਡਾ. ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਸੀਨ ਨੇ ਉਸ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਖੁਦ ਉਸ ਦਾ ਸਿਜ਼ੇਰੀਅਨ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਔਰਤ ਦੀ ਨਵਜੰਮੀ ਬੱਚੀ ਦੀ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਫੌਰੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ

ਐਸਐਮਓ ਅਤੇ ਦੋ ਗਾਇਨੀ ਡਾਕਟਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਘੋਖ-ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗਾਇਨੀ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਡਾਕਟਰ ਕਵਿਤਾ ਸ਼ਰਮਾ ਵੱਲੋਂ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਡਾਕਟਰ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਐਸਐਮਓ ਖੰਨਾ ਨੇ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਹਤ ਅਮਲੇ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਲਹਿਜੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਲਗਨ ਅਤੇ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ 98 ਫੀਸਦ ਅਜਿਹੇ ਡਾਕਟਰ

ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਵਿਡ ਦੇ ਮਾੜੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਜੋਖਮ ਵਿੱਚ ਪਾ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਈ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇਰਾਹਾ ਅਤੇ ਪਾਇਲ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਬਾਰੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ 25 ਤੋਂ 30 ਫੀਸਦੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਕਰੀਬ 3 ਹਜ਼ਾਰ ਸਿਹਤ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ 1 ਹਜ਼ਾਰ ਹੋਰ ਨਵੇਂ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਫਾ 1 ਦੀ ਖਬਰ ਦਾ ਬਾਕੀ ਭਾਗ

ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਉਣਾ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਵੀ ਵਧੇਗੀ।

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਜ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ‘‘ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂਚ ਹੋਈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ ਖਰੜਾ ਲਿਆਉਣਾ ਸਾਲ 2027 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਹਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ।’’

ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ‘‘ਇਹ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਬਿੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਹੋ ਗਿਆ, ਉਸ ਦਿਨ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਵੱਧ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਕਈ ਹੋਰ ਮੱਤ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਗੇ।’’

ਰਾਜਨੀਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ‘‘ਧਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੈਠ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ 1 ਹਜ਼ਾਰ ਹੋਰ ਨਵੇਂ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ।’’ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ‘‘ਕਿਹੜਾ ਧਰਮ ਛੋਟਾ ਹੈ, ਕਿਹੜਾ ਵੱਡਾ? ਇਸ ਦਾ ਨਿਬੇੜਾ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ? ਫਿਰ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਅਤੇ ਮੱਤਾਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ।’’

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਬ੍ਰਹਮਸ਼ੰਕਰ ਜਿੰਘਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ-ਜਿਹੜੇ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮਸਲਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ‘‘ਜਿਸ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਉਪਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਾਂਗੇ। ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਅਰਥ ਹੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਾਨੂੰਨਸਾਜ਼ਾਂ ਅੱਗੇ ਸੁਝਾਅ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?’’

ਸਿਲੈਕਟ ਕਮੇਟੀ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇਗੀ।

‘ਆਪ’ ਵਿਧਾਇਕ

ਅਤੇ ਸਿਲੈਕਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਇੰਦਰਬੀਰ ਨਿੱਜਰ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ, ‘‘ਅਸੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਲਵਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਧਰਮ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਾਲੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਲਵਾਂਗੇ।’’

ਬੇਅਦਬੀ ਬਿੱਲ ਦੇ ਖਰੜੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੈ

ਬਿੱਲ ਦੇ ਖਰੜੇ ਮੁਤਾਬਕ ਪਵਿੱਤਰ ਗ੍ਰੰਥ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਗ੍ਰੰਥ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਪ੍ਰਦਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਸੁੱਚਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਭਾਗ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੋਥੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਟਕਾ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼੍ਰੀਮਦ ਭਗਵਦ ਗੀਤਾ, ਕੁਰਾਨ ਸ਼ਰੀਫ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਬਾਈਬਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਖਰੜੇ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਪਰਾਧ ਗ਼ੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ, ਗ਼ੈਰ-ਸਮਝੌਤਾਯੋਗ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ

ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਤਫ਼ੀਸ਼ ਉਪ ਕਪਤਾਨ ਪੁਲਿਸ (ਡੀਐੱਸਪੀ) ਦੇ ਰੈਂਕ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਉਪਰਲੇ ਰੈਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 5 ਲੱਖ ਤੋਂ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰੇ ਲਈ ਉਕਸਾਏ ਜਾਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਦੇਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਅਪਰਾਧ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਵੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਬਿੱਲ ਲਿਆਈਆਂ ਸਨ ਪਰ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕੇ ਸਨ।

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 25 ਜੁਲਾਈ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਹੈ- ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ

ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 1937 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਧੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਚਤਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਆਦਿ ਵੀ ਬਣਨ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਸ਼ਾਸਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਭਾਰਤ ਚਤਰਵਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। 1947 ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਉਹ ਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੁੱਝ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਲਾਭ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚਤਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਲੇਖ, ‘ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਰਸਤਾ ਕੀ ਹੈ?’ ਦਾ ਅਗਲਾ ਭਾਗ

ਕੁਝ ਹਿੰਦੂ ਅਛੁਤਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੀ ਹਿੰਦੂ ਜਾਤ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਸਟੇਜ ‘ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਅਛੁਤਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, “ਭਰਾਵੇ, ਸਾਫ਼ ਰਹੋ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੋਵੋ, ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ‘ਤੇ ਖੜ੍ਹੋ ਹੋਵੋ, ਆਦਿ। ਅਸਲੀਅਤ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਨਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਕਸੂਰ ਸਿਰਫ਼

ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਹਨ ਜੋ ਗਲਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਹ ਅਛੁਤਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਅੰਦੋਲਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 25 ਜੁਲਾਈ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਲੇਖ, ‘ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ’ ਦਾ ਅਗਲਾ ਭਾਗ

ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਗ੍ਰੰਥ ਵੀ ਜਾਤ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ‘ਸ਼ਤਪਥ ਬ੍ਰਾਹਮਣ’ ਵਿੱਚ ਜਾਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

23. ਬ੍ਰਾਹਮਣ (ਇੱਥੇ ਅਗਨੀ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ (ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ) ਸੀ, ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਕੱਲਾ ਸੀ, ਇਸਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਆਪਣੀ ਊਰਜਾ ਤੋਂ ਉਸਨੇ ਕਸ਼ਤਰ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰੂਪ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ (ਕਸ਼ਤਰਣੀ), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੰਦਰ, ਵਰੁਣ, ਸੋਮ, ਰੁਦਰ, ਪਰਜਨਯ, ਯਮ, ਮੌਤ ਅਤੇ ਈਸ਼ਾਨ। ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ ‘ਕਸ਼ਤਰੀ’ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਰਾਜਸੂਯ ਯੱਗ ਵਿੱਚ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਖੱਤਰੀ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਬੈਠਦਾ ਹੈ, ਉਹ ‘ਕਸ਼ਤਰੀ’ (ਸ਼ਾਹੀ ਸ਼ਕਤੀ) ਨੂੰ ਮਾਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ‘ਬ੍ਰਹਮਾ’ ਹੀ ਕਸ਼ਤਰ ਦਾ ਮੂਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਰਾਜਾ ਸਰਵਉੱਚਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸਦਾ ਮੂਲ ਹੈ। ਜੇ ਉਸਨੂੰ (ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੂੰ) ਤਬਾਹ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਨੂੰ ਵੀ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤ ਤਰਸਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

24. ਉਸਨੇ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਵੇਦਾਂ ਦੇ ਉਹ ਵਰਗ, ਵਿਸਸ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀਰ ਸਿਪਾਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਸੂ, ਰੁਦ੍ਰ, ਆਦਿਤਿਆ, ਵਿਚਾਰਦੇਵ, ਮਾਰੂਤ, ਆਦਿ।

25. ਉਸਨੇ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਸੂਦਰ ਜਾਤੀ, ਪੁਸ਼ਨ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਧਰਤੀ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਘਟਨਾਵਾਂ ਯਾਦ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਗੇਰੇ ਸਿਪਾਹੀ ਵਿਚਕਾਰ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਯਾਦ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਢੁਕਵਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ ਕਿ ਜੰਗ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਦੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਮਾਣ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਅਸੀਂ ਇਹ ਜੰਗ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਲੜਾਂਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਆਖਰੀ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ।” ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਅਛੁਤਾਂ ਲਈ ਅੰਤ ਤੱਕ ਲੜਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਆਖਰੀ ਅਛੁਤ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਇਹੀ ਅਰਥ ਮੈਂ ਉਸਦੇ ਨਾਅਰੇ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਦਾਅ ‘ਤੇ ਲਗਾ ਕੇ ਜੰਗ ਲੜਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਕੋਈ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਮਰਨਾ ਪਵੇ, ਤਾਂ ਗਲਤ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਲੜਨ ਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ? ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ ਨਾ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਾਡਾ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ। ਸਾਡਾ ਉਦੇਸ਼ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੁਆਰਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਭਾਰ ਆਪਣੇ ਮੋਢਿਆਂ ‘ਤੇ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਿਉਂ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ, ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਦੌਲਤ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਿਉਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਡੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ “ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸੁਧਾਰ” ਨਾਲ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਾਡੇ ਲਹਿਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਅਛੁਤਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋ ਤਰੀਕੇ ਹਨ ਸਮਾਨਤਾ। ਸਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਅਨੁਯਾਈ ਰਹਿ ਕੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਰਮ ਵਿੱਚ

ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ। ਜੇਕਰ ਸਾਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਮੱਸਿਆ ਸਿਰਫ਼ ਅਛੁਤ ਬਣ ਕੇ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਮਾਨਤਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਆਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਭੋਜਨ, ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਵਿਆਹ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਗੇ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਅਛੁਤਾਂ ਨਾਲ ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਬੇਟੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰ ਵਰਣਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਧਰਮ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਖਾੜ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ? ਅਤੇ ਜੇ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਦੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨਾ ਸਿਆਣਪ ਹੋਵੇਗੀ? ਅਤੇ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਵੋਗੇ? ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਤੁਲਨਾ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਈਸਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਸਿੱਧੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੁਆਰਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਾ ਆਸਾਨ ਰਸਤਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ? ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਅਛੁਤਾਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇਵਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੁਸੀਂ ਹਿੰਦੂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ, ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਖੁਸ਼ ਰਹੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ, ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਜਾਤੀ ਵਿਆਹ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ‘ਤੇ ਲੜਦੇ ਰਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਇਹ ਟਕਰਾਅ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ, ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਜਨਮ ਤੋਂ ਜਨਮ ਤੱਕ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਰਹੋਗੇ। ਸਾਰੇ ਟਕਰਾਅ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਫਿਰ ਨਾ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੰਦਰਾਂ ‘ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੰਤਰਜਾਤੀ ਦਾਵਤ, ਅੰਤਰਜਾਤੀ ਵਿਆਹ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੜਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗੀ, ਫਿਰ ਟਕਰਾਅ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਗੇ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਈਸਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖੋ। ਹਿੰਦੂ

ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਈਸਾਈਆਂ ਦੇਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੰਦੇ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਜਾਤੀ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਸੰਬੰਧੀ ਸੰਬੰਧ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਮੁਕਤ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਹ ਖਿੱਚ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਜੋ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹੈ, ਤੁਹਾਡੇ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹਿੰਦੂ ਹੋ, ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਈਸਾਈਆਂ ਨੂੰ, ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਹਿੰਦੂਆਂ ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਲੜਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਲੜਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਤਿਉਹਾਰ ਵਰਗੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਹਿੰਦੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਨਤਾ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਅਛੁਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਦਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਛੁਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਆਸਾਨ ਰਸਤਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ? ਇਸ ਕੋਣ ਤੋਂ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਸਹੀ ਰਸਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਸਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਭੱਜਣਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਾਇਰਤਾ ਦਾ ਰਸਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਬੁੱਧੀ ਦਾ ਰਸਤਾ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਹਿੰਦੂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਕਾਰਨ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਹ ਬੇਕਾਰ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਜਾਓਗੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਤੀਵਾਦ ਮਿਲੇਗਾ।

ਬਾਕੀ ਲੇਖ ਕੱਲ੍ਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ...

ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ

ਲੇਖਲੜੀ ਦਾ ਭਾਗ ਨੰ -7

26. ਉਸਦਾ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਆਪਣੀ ਊਰਜਾ ਨਾਲ ਉਸਨੇ ਨਿਆਂ (ਧਰਮ) ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰੂਪ ਸਿਰਜਿਆ। ਇਹ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦਾ ਸ਼ਾਸਕ (ਕਸ਼ਤਰਾਂ ਦਾ ਕਸ਼ਤਰ), ਭਾਵ, ਨਿਆਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਤਾਕਤਵਰ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ, ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਿਆਂ, ਭਾਵ, ਰਾਜਾ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਆਂ ਹੀ ਸੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ‘ਨਿਆਂ’ ਬੋਲਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਜੋ ਇਨਸਾਫ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸੱਚ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪਹਿਲੂ ਹਨ।

27. ਇਹ ਹਨ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਕਸ਼ਤਰ, ਵਿਸ਼ ਅਤੇ ਸੂਦਰ। ਅੱਗ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਦੇਵਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਾਹਮਣ, (ਦੈਵੀ) ਕਸ਼ੱਤਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਕਸ਼ੱਤਰੀ (ਮਨੁੱਖ) ਬਣ ਗਿਆ, (ਬ੍ਰਹਮ) ਵੈਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਵੈਸ਼ (ਮਨੁੱਖ) ਬਣ ਗਿਆ, (ਬ੍ਰਹਮ) ਸੂਦਰ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਸੂਦਰ (ਮਨੁੱਖ) ਬਣ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਦੇਵਤਿਆਂ, ਮਨੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਨ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਤੈਤ੍ਰਿਯ ਬ੍ਰਾਹਮਣ (1) 2, 6, 7 - ਦੈਵਯੋ ਵੇ ਵਰਣੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਸੁਰਯੁ ਸੂਦਰ। ‘ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇਵਤਿਆਂ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸੂਦਰ ਅਸੁਰਾਂ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਏ।’,

ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਜਾਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਇੰਜਣ ਸਨ - ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਧਰਮ; ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ‘ਤੇ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੋ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋਰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜਾਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜਾ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਸਿਰਫ਼ 1850 ਤੱਕ ਹੀ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਉਸ

ਸਾਲ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਾਤੀ ਅਪਾਹਜਤਾ ਹਟਾਉਣ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿ ਲਓ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਜਾਤ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲਦੀ ਰਹੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਜਾਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਾਰਮਿਕ ਮਾਨਤਾ ਨਾ ਮਿਲਦੀ, ਜੇ ਕਿ ਹੋਰ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਜਾਤ ਦਾ ਬਚਾਅ ਸੰਭਵ ਨਾ ਹੁੰਦਾ।

ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਮਾਨਤਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਕੋਈ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜੋ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਨੰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਕੜ ਸਟੀਲ ਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਘੱਟ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹਾਰਸ ਪਾਵਰ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿੱਥੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ? ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਦੋ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਤਾਕਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੋ ਧਾਰਮਿਕ ਹੈ ਉਹ ਸਮਾਜਿਕ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ, ਪ੍ਰੋ. ਡਰਖਾਈਮ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਨ:

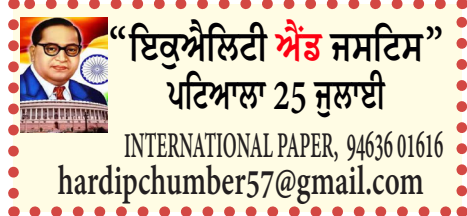
ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਰਗ ਕੁਝ ਖਾਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਉਸ ਵਰਗ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵਰਗ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਉਹ ਪੂਰੇ ਵਰਗ ਲਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਵਰਗ ਇੱਕ ਇਕਾਈ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਏਕਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਿਕਸਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ।’

ਦੂਜਾ, ਜੋ ਧਾਰਮਿਕ ਹੈ ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਫਿਰ ਪ੍ਰੋ. ਮੈਂ ਦੁਰਖਾਈਮ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਉਸਦੇ ਵਿਚਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਨ:

ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਧਰਮ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਸਰਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਗੁੰਝਲਦਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਾਂਝੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਅਸਲੀ ਜਾਂ ਕਾਲਪਨਿਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਸੋਚ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ.... ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਇੰਨੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ। ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਵਨਾ ਜੋ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਮਾੜਾ ਕਹਿ ਕੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇੱਕੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂ ਹਨ, ਭਾਵ, ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਮਾੜੀ ਸਿਹਤ ਇੱਕੋ ਤੱਥ, ਭਾਵ, ਜੀਵਨ ਦੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂ ਹਨ। ਪਰ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਅਪਵਿੱਤਰ ਨੂੰ ਦੋ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਜੋਂ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਾਰਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਉਹ ਰੂਪ ਹਨ ਜੋ ਪਵਿੱਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅਪਵਿੱਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, (ਜਦੋਂ ਕਿ) ਨੈਤਿਕਤਾ ਉਹ ਨਿਯਮ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਇਹਨਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਬਾਕੀ ਲੇਖ ਕੱਲ੍ਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ...

ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੀਆ ਨੇ ਚੌਥੀ ਵਾਰ ਕਿੱਕਬਾਕਸਿੰਗ ਨੈਸ਼ਨਲ ਵਿਚੋਂ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤਿਆ

ਬੰਗਾ(ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂਂ) ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੀਆ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਚੌਥੀ ਵਾਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਿੱਕਬਾਕਸਿੰਗ ਵਿਚੋਂ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤਿਆ। ਸੀਨੀਅਰ ਐਂਡ ਮਾਸਟਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਿੱਕਬਾਕਸਿੰਗ ਚੈਪੀਅਨਸ਼ਿਪ 2025 ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੂਨੇਜਾ ਇੰਡੋਰ ਸਟੇਡੀਅਮ ਰਾਏਪੁਰ ਸਟੇਟ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੀਆ -81 ਕਿਲੋ

ਭਾਰ ਵਰਗ ਲੇਅ ਕਿੱਕ ਈਵੈਂਟ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਹਰ ਵਾਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨੂੰ ਨੇਕ ਆਉਟ ਮਾਰਿਆ। ਜਿਹੜਾ ਕਿ 16 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ 20 ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਸੀ ਜਿਸ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 1200 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ 300 ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਹਿਤ ਕੁੱਲ 1500 ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਨੇ 66 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਡਲ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿੱਕਬਾਕਸਿੰਗ ਦੇ ਕੇਚ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਗਏ ਹੋਏ ਸਨ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੀਆ ਇੱਕ ਵਾਰ ਥਾਈਲੈਂਡ ਖੇਡਣ ਜਾਂ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੇ ਚੌਥੀ ਵਾਰ ਕਿੱਕਬਾਕਸਿੰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪੱਧਰ ਤੇ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਾਣ ਵਧਾਇਆ ਹੈ ਉਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੇ ਕੌਚ ਸਾਹਿਬ,ਮਾਂ- ਬਾਪ ਅਤੇ ਡਾ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਅਕੈਡਮੀ ਪਿੰਡ ਸੁੰਢ ਦਾ ਨਾਂ ਰੌਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਖਿਡਾਰੀ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਦੂਸਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣੀ ਖੇਡ

ਦਾ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰੇਗਾ।ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਕੌਚ ਹੈਡਮਾਸਟਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੀਆ ਨੇ ਦਿੱਤੀ।

ਸਫਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ

ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਸਫਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਈ ਗਈ। ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਲਰਾਮ ਭੱਟੀ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਨਜੋਤ ਆਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ ਜੇ ਹਾਊਸ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ,

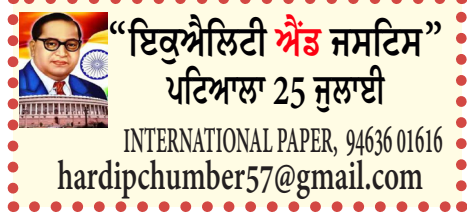

ਉਸ ਵਿੱਚ ਜੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਕੀ ਮੰਗਾਂ ਸਨ, ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਹਾਊਸ ਵਲੋਂ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਫਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਸੀਵਰਮੈਨਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਗੁੜ ਤੇ ਸਾਬਨ ਦੇ ਪੈਸੇ, ਕਵਾਟਰਾਂ

ਦੀ ਮੰਗ, ਹੈਲਪਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਆਦਿ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਹਾਊਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਵੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਪਹੰਚੇ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਸੀਪਲ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਰਪਰਸਤ ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ

ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਉਟਸੋਰਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਇਨਸੋਰਸ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਜਲਦ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ 19 ਅਗਸਤ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਵਿਗੁਲ ਵਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸਹਾਇਤਾ ਯੋਜਨਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਿਸ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ ਢਾਹਾਂ ਕਲੇਰਾਂ ਵਿਖੇ ਆਰੰਭ : ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਹਿਤ ਭਾਰਦਵਾਜ

ਬੰਗਾ 25 ਜੁਲਾਈ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂਂ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਿਸ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ ਢਾਹਾਂ ਕਲੇਰਾਂ ਵਿਖੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ‘‘ਸਿਹਤ ਸਹਾਇਤਾ ਯੋਜਨਾ’’ ਅੱਜ ਤੋਂ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਐਲਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਹਿਤ ਭਾਰਦਵਾਜ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਮੰਤਰਾਲਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅੱਜ ਢਾਹਾਂ ਕਲੇਰਾਂ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ । ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਐਸ. ਸੀ. ਅਤੇ ਐਸ. ਟੀ. ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲੋੜਵੰਦ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ‘‘ਸਿਹਤ ਸਹਾਇਤਾ ਯੋਜਨਾ’’ ਤਹਿਤ ਇਲਾਜ ਮੁਫਤ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਹੇਠ ਦਿਮਾਗ ਅਤੇ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੇ ਅਪਰੇਸ਼ਨਾਂ, ਗੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਡਾਇਲਿਸਿਸ ਲਈ, ਗੁਰਦਿਆਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ, ਕੈਂਸਰ, ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਜਾਨ ਲੇਵਾ ਰੋਗਾਂ ਤੋਂ ਪੀੜ੍ਹਤ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਅਪਰੇਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਡਵਾਂਸ ਵਿਚ ਹੀ ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਹਨਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ ਤਿੰਨ

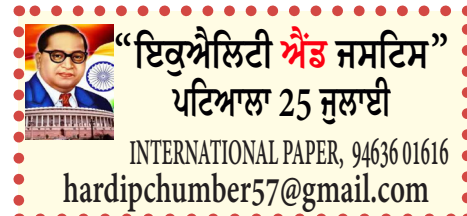

ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ । ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਹਿਤ ਭਾਰਦਵਾਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਹੁਣ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਿਸ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ ਢਾਹਾਂ ਕਲੇਰਾਂ ਵਿਖੇ ਆਰੰਭ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਐਸ. ਸੀ. ਤੇ ਐਸ. ਟੀ. ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਢਾਹਾਂ ਕਲੇਰਾਂ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਉਕਤ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਿਹਤ ਸਹਾਇਤਾ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ । ਇਸ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਹਿਤ ਭਾਰਦਵਾਜ ਨੇ ਢਾਹਾਂ ਕਲੇਰਾਂ ਵਿਖੇ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਵਜ਼ੀਫਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ । ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਾ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਾਹਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਿਸ਼ਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਂਡ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਟਰੱਸਟ ਢਾਹਾਂ ਕਲੇਰਾਂ ਨੇ: ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਹਿਤ ਭਾਰਦਵਾਜ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਮੰਤਰਾਲਾ

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਢਾਹਾਂ ਕਲੇਰਾਂ ਵਿਖੇ ਪੁੱਜਣ ‘ਤੇ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ । ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸਾਲ 1984 ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਿਸ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ ਢਾਹਾਂ ਕਲੇਰਾਂ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨ ਸੰਸਥਾ ਨਾਭ ਤੋਂ 100 ਬੈਂਡਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਲਟੀਸਪੈਸ਼ਲਟੀ ਹਸਪਤਾਲ ਹੈ । ਡਾ. ਢਾਹਾਂ ਨੇ ਸਮੂਹ ਟਰੱਸਟ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੀ ‘‘ਸਿਹਤ ਸਹਾਇਤਾ ਯੋਜਨਾ’’ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਿਸ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ ਢਾਹਾਂ ਕਲੇਰਾਂ ਵਿਖੇ ਆਰੰਭ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਹਿਤ ਭਾਰਦਵਾਜ ਦਾ ਹਾਰਦਿਕ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ. ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਬਾਹੜੇਵਾਲ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਟਰੱਸਟ, ਜਥੇਦਾਰ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਲਾਦੀਆਂ, ਪ੍ਰੋ: ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਬੋਲੀਨਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਸ. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਸ. ਬਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈਪੀ ਕਲੇਰਾਂ, ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਜਗਜੀਤ ਕੁਲਬਮ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੁਤੀਕਸ਼ਨ ਸਮਰੇਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਦੀਪ ਨਾਰੰਗ,

ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਸਾਹਿਲ ਭੱਲਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਏਕਮਜੋਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਯੋਗਰਾਜ ਨਿਮਾਣਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀਜੇਪੀ ਐਸ ਸੀ ਮੋਰਚਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਬੀਰ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਲਾਦੀਆਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਕੁਮਾਰ ਢਾਹਾਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਦਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਪਾਲ ਐਸ.ਐਚ.ਉ. ਸਦਰ ਬੰਗਾ, ਡਾ. ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਡਾ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡਿਪਟੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਡਾ. ਵਿਵੇਕ ਗੁੰਬਰ, ਡਾ, ਮਾਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਡਾ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਰੀਆ, ਡਾ. ਹਰਤੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਪਾਹਵਾ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਆਫ ਨਰਸਿੰਗ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਰਾਜਦੀਪ ਬਿਦਵਾਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪੈਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਸ. ਮਹਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦਫਤਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਮੈਡਮ ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨਰਸਿੰਗ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਢਾਹਾਂ ਕਲੇਰਾਂ ਵਿਖੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ । ਫੋਟੋ ਕੈਪਸ਼ਨ : ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਿਸ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ ਢਾਹਾਂ ਕਲੇਰਾਂ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਹਿਤ ਭਾਰਦਵਾਜ ਦਾ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਗੁਲਦਸਤਾ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਾਹਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸ.ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਬਾਹੜੇਵਾਲ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਤਵੰਤੇ

ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਉਤਪਤੀ, ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਅਫਸਰ ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਿਊਰੋ-ਕਮ-ਮਾਡਲ ਕਰੀਅਰ ਸੈਂਟਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਲੋਂ ਡੀ.ਏ.ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਅਤੇ ਚੌਧਰੀ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਦਸਵੀਂ, ਗਿਆਰਵੀਂ ਅਤੇ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਕਰੀਅਰ ਚੋਣ ਸਬੰਧੀ ਕਰੀਅਰ ਗਾਈਡੈਂਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਰੀਅਰ ਕਾਊਂਸਲਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਚਾਵਲਾ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਬਿਊਰੋ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਬਿਊਰੋ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਕਰੀਅਰ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਰੀਅਰ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ, ਵੱਖ—ਵੱਖ ਸਟ੍ਰੀਮਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ, ਆਈ.ਟੀ. ਆਈ ਕੋਰਸ, ਡਿਪਲੋਮਾ ਅਤੇ ਡਿਗਰੀ ਕੋਰਸਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਸੈੱਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ, ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਬਿਊਰੋ

ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਮੁਫਤ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਸੁਵਿਧਾ, ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਸਕੀਮਾਂ, ਸ਼ਾਰਟ-ਟਰਮ ਤਕਨੀਕੀ ਕੋਰਸਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨੌਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੈਕਟਰ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਫੂਡ ਕ੍ਰਾਫਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਤੋਂ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਕੁੰਡਲ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਟਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਡਿਪਲੋਮਾ ਅਤੇ ਡਿਗਰੀ ਕੋਰਸਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਮੁਫਤ ਚਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਕੋਰਸਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਰਸਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣਾ ਖੁਦ ਦਾ ਕੰਮ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ ਕਰੀਅਰ ਗਾਈਡੈਂਸ ਲਵਲੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਫਗਵਾੜਾ ਵਰੁਣ ਨਈਅਰ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਕੋਰਸ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਜਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਮਨਪਸੰਦ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਲੱਭ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਜੇ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ।

ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ: ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਨੈਟਵਰਕ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼, 15 ਕਿਲੋ ਹੈਰੋਇਨ ਸਣੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

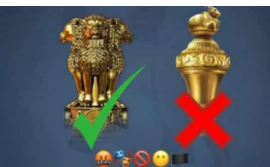
ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ‘ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ’ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਥਾਣਾ ਘੱਲ ਖ਼ੁਰਦ ਦੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ 15 ਕਿਲੋ 700 ਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਸਣੇ ਇੱਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਜੋ

ਕਿ ਪਿੰਡ ਮੋਹਕਮ ਖ਼ਾਂ ਵਾਲਾ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਸ ਧੰਦੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।

ਥਾਣਾ ਮੁਖੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਫ਼ੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੂਜੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੈਰੋਇਨ ਲਿਆ ਕੇ ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਪਲਾਈ ਕਰਦਾ

ਸੀ। ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਸੀ ਕਿ ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ ਦੀ ਸਵਿਫ਼ਟ ਕਾਰ (ਐੱਚਆਰ 26 ਬੀਪੀ 8555) ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਹੈਰੋਇਨ ਭਰ ਕੇ ਪਿੰਡ ਸੇਢੀ ਨਗਰ ਵਿਖੇ ਸੇਢੀਆਂ ਦੇ ਅਕਾਲ ਸਹਾਏ ਫਾਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਗਾਹਕਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਨੇ

ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕਰਕੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਤੇ ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਖੋਪ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਥੈਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਕ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦਾ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਰਿਮਾਂਡ ਲੈ ਕੇ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਕੇ ਪੂਰੇ ਨੈਟਵਰਕ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਛੱਤਰਪਤੀ ਸਾਹੂ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦ

ਲੇਖਕ ਚਮਨ ਲਾਲ ਚਣਕੋਆ

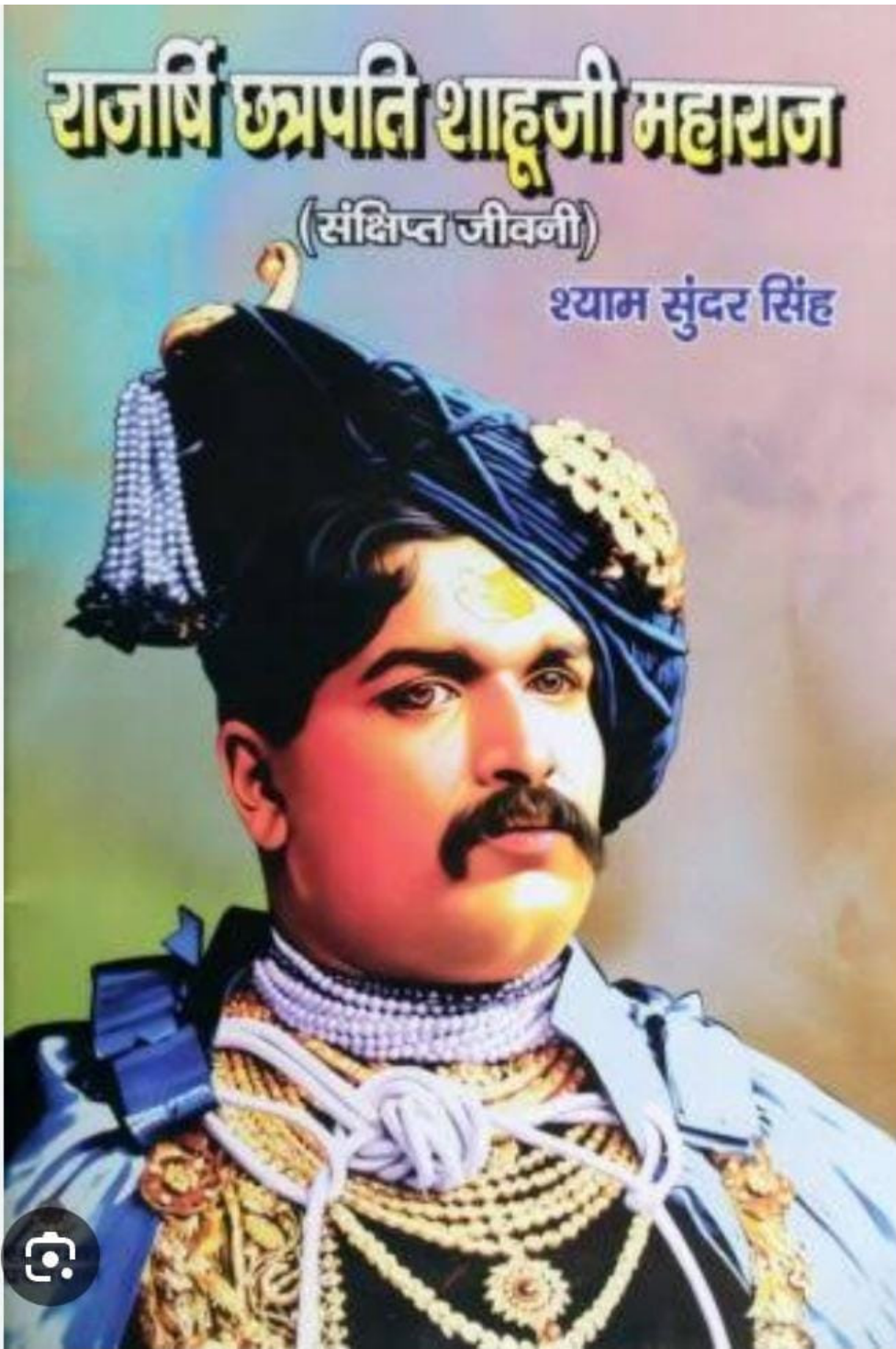

ਸਾਹੂ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਸਨ। ਆਪ ਦਾ ਜਨਮ 26 ਜੁਲਾਈ 1874 ਨੂੰ ਕਰਵੀਰ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਾਮ ਜਸਵੰਤ ਸੀ। ਚੌਥੇ ਸ਼ਿਵਜੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਨੰਦੀਬਾਈ ਨੇ ਗੋਦ ਲਿਆ। 18 ਮਾਰਚ 1884 ਨੂੰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧੂਮਧਮ ਨਾਲ ਕਰਵੀਰ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰੇਗਰਾਮ ਹੋਇਆ। ਉਨ ਨੇ ਯਸਵੰਤ ਨਾਮ ਬਦਲ ਕੇ ਸਾਹੂਜੀ ਜੀ ਰੱਖਿਆ। ਇੱਕ ਅਪ੍ਰੈਲ, 1896 ਸਾਹੂਜੀ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਵਿਆਹ ਖਾਨਵਿਲਕਰ ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ ਲਕਸ਼ਮੀ ਬਾਈ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਕੁਰਮੀ ਜਾਤ ਦੇ ਸਨ ਜੋ (ਓ. ਬੀ. ਸੀ) ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਆਪਾ ਸਾਹਿਬ ਘਾਟਗੋ ਦੀ 20 ਮਾਰਚ, 1886 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। 2 ਅਪ੍ਰੈਲ 1894 ਨੂੰ ਸਾਹੂਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਕੋਹਲਾਪੁਰ ਦੀ ਰਾਜ ਗੱਦੀ ਤੇ ਬੈਠੇ। ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਵਿਵਸਥਾ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਦੀਵਾਨ ਸਭ ਕੁਝ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਕੋਹਲਾਪੁਰ ਰਾਜ ਬਹੁਤ ਬਦਨਾਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਚੌਥੇ ਸਿਵਜੀ ਵੀ ਛੜਯੰਤਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਸਨ, ਸਾਹੂਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸੰਭਾਲਿਆ, ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਰਾਜਾ ਜਨਤਾ ਦਾ ਸੇਵਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਰਾਜ ਐਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਲਾਸਤਾਪੂਰਨ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਉਣ ਲਈ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਜਨਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰਾਜਾ ਦਾ ਹਿੱਤ ਸਵਾਰਥ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਪਰਜਾ ਦੇ ਸੁੱਖ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਹੂਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪਣੀ ਜਨਤਾ ਦਾ ਹਾਲ ਜਾਨਣ ਲਈ ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ ਦੇ ਦੌਰੇ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਕਿ ਗਰੀਬਾਂ ਤੇ ਅਛੁਤਾਂ ਦਾ ਹਾਲ ਜਾਣ ਸਕਣ। ਆਪ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦਰਦ ਜਾਨਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰ ਸਕਣ। ਪਿਛਲੇ 50 ਸਾਲ ਤੋਂ ਕੋਹਲਾਪੁਰ ਦੀ ਜਨਤਾ ਅਜਿਹੇ ਗੁਣੀ ਰਾਜੇ ਤੋਂ ਬੰਦਿਤ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਹੂਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਏ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਲੁੱਕ ਕੇ ਬਾਹਮਣਵਾਦ ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮਹਾਤਮਾ ਜੋਤੀਬਾ ਫੂਲੇ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ। ਜਿੰਨਾ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੂਦਰ -ਅਤੀ ਸੂਦਰ ਤੇ ਔਰਤ ਜਾਤੀ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਬੰਦ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਸਨ। ਫੂਲੇ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ “ ਵਿੱਦਿਆ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਡਾ ਉਥਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। “ ਸਾਹੂਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦਿਲ ਲਗਾ ਕੇ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਇਕ ਬਹੁਤ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ। ਸੰਨ 1899 ਦੇ ਕੱਤਕ ਮਹੀਨੇ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਮਹਾਰਾਜਾ ਇਸ਼ਾਨਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਪੰਚ ਗੰਗਾ ਨਦੀ ਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ਼ਾਨਾਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਖੜਾ ਹੋ ਕੇ ਇੱਕ ਬਾਹਮਣ ਪੁਜਾਰੀ ਮੰਤਰ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਵੇਦਾਂ ਦੇ ਨਹੀਂ ਪੁਰਾਣਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੇਦਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾ ਰਹੇ। ਪੁਜਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਆਪ ਕਸ਼ੱਤਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ, ਸੂਦਰ ਹੋ, ਇਸ ਲਈ ਵੇਦਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰ ਪੜ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਖੁਦ ਸ਼ਿਵਾ ਜੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਮ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਸੂਦਰ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਹਮਣ ਨੇ ਖੁਦ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਲੇ ਹੀ ਉਹ ਰਾਜਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੂਦਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। ਇਸ ਕਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਹਮਣ ਵਿਰੁੱਧ ਸੂਦਰ ਅੰਦੋਲਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਬਾਹਮਣਵਾਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਬਾਹਮਣਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਿਚਾਰ ਆਏ। ਜਿਸ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਜਿਹੇ ਰਾਜਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਸੂਦਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਮਹਾਰ, ਮਾਂਗ, ਚਮਾਰ ਆਦਿ ਜਿੰਨਾ ਨੂੰ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਅਛੁਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਾਹਮਣ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਲੂਕ ਕਰਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਬਾਹਮਣ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨੇ ਉਸ ਬਾਹਮਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਦੇ ਪੱਦ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬਾਹਮਣਵਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਿੱਦਿਆ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜਰੂਰਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਹਲਾਪੁਰ ਰਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲ ,ਕਾਲਜ ਖੋਲ੍ਹੇ। ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਗਰੀਬ ਵਿੱਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਮੁਫਤ ਖਾਣਾ, ਕਪੜੇ, ਕਿਤਾਬਾਂ, ਕਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ। ਗਰੀਬ ਵਿੱਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਹੋਸਟਲਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਵਾਇਆ। ਅੱਜ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹੋਸਟਲ ਕੋਹਲਾਪੁਰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਕਾਇਮ ਹਨ। ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਿੰਨਾ ਵਿੱਚ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਵੀ ਸਨ।

ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਿਖਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਰਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਬਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ -ਨਾਲ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ। 26, ਜੁਲਾਈ 1902 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਤੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ 50,% ਸੀਟਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਆਪ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮੇਰੇ ਗਰੀਬ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਜਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਬਾਹਮਣ ਵਾਗ ਆਪਣੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਾਹਮਣਵਾਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖੋਏ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣ। ਦਲਿਤਾਂ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪਾਪਤ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਪਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਾਹਮਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਨਫਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਹੂ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ ਢੇਡਾਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਤੱਕ ਕਿਹਾ। ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਵੀ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਅੱਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਲਗਭਗ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਭਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ “ ਜਦ ਤੱਕ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜਾਤਾਂ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਿੱਦਿਆ ਦਾ

ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਤਦ ਤੱਕ ਬਹੁਜਨ ਦਲਿਤਾਂ ਪੱਛੜੇ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ। ਸਾਹੂਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ 1900 ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਣੀ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਤੇ ਸਾਹੂਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਦਿੱਤੀ। ਬਾਹਮਣਵਾਦ ਹੀ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਮੁਸਕਿਲਾਂ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਬਾਹਮਣਵਾਦ ਨੂੰ ਖੱਤਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜਾਤਪਾਤ ਖੱਤਮ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 24 ਜੁਲਾਈ 1917 ਵਿੱਚ ਸਭ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਵਿੱਦਿਆ ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 12 ਜੁਲਾਈ 1919 ਨੂੰ ਅੰਤਰਜਾਤੀ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ 2 ਅਗਸਤ 1919 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। 17 ਜਨਵਰੀ 1920 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਦੇਵਦਾਸੀ ਪ੍ਰਥਾ ਤੇ ਜੋਗਣ ਪ੍ਰਥਾ ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ। ਸੱਤਿਆ ਸੇਧਕ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨੂੰ ਮਹਾਤਮਾ ਜੋਤੀਬਾ ਫੂਲੇ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਵਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਹਾਤਮਾ ਜੋਤੀਬਾ ਫੂਲੇ ਜੀ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਸਾਹਿਤ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮਹਾਤਮਾ ਜੋਤੀਬਾ ਫੂਲੇ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਆਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਤਿਆ ਸੇਧਕ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਵਿੱਚ ਦਫਤਰ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਦਿੱਤਾ। ਸੱਤਿਆ ਸੇਧਕ ਸਮਾਜ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਹਰ ਪਿੰਡ-ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਖੋਲਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਸਾਹੂਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ 1919 ਵਿੱਚ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬਾਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਛੁਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜੇ ਕਰ ਕੋਈ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰੇਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਸੁਧਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਕਰ ਨਾ ਸੁਧਰਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਹੂਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਬੈਕਵਰਡ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮਰਾਠਾ ਸਦਾ ਸ਼ਿਵ ਨੂੰ ਧਰਮ ਪੀਠ ਦਾ ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਸਾਹੂਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਹਰ ਸਮਾਜ ਤੇ ਹਰ ਜਾਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ। 1919 ਵਿੱਚ ਸਾਊਥ ਬਰੋ ਕਮਿਸ਼ਨ ਭਾਰਤ ਆਇਆ। ਸਾਹੂਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਅਤੇ ਭਾਸਕਰ ਰਾਓ ਜਾਦਵ ਨੇ ਵੋਟ ਅਤੇ ਵਿਧੀ

ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਸਾਹੂਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਚਿੜ੍ਹ ਕੇ ਬਾਲ ਗੰਗਾਧਰ ਤਿਲਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਚਲਾਉਣਾ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘੋੜਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨੌਕਰ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਘੜੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਪੀ ਲਿਆ। ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਦੂਜੇ ਨੌਕਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਟ ਕੁੱਟ ਅੱਧ ਮੋਇਆ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਹਾਰਾਜ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੂਜੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਗਏ ਹੋ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਮਹਾਰਾਜ ਮਹਿਲ ਵਾਪਸ ਆਏ ਤਦ ਮਹਾਰ ਮੰਡਲੀ ਜਖਮੀ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਕਾਂਬਲੇ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਾਜ਼ਿਰ ਹੋਏ। ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਕਾਂਬਲੇ ਤੇ ਹੋਏ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਵਾਰੇ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। ਤਦ ਮਹਾਰਾਜਾ ਕ੍ਰੋਧ ਨਾਲ ਲਾਲ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਕਾਂਬਲੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਕੁਟਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਕਾਂਬਲੇ ਨੂੰ ਬੇਗਾਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਕਾਂਬਲੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਟ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਫਿਰ ਖੜੀ ਹੋ ਗਈ। ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਕਾਂਬਲੇ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਉਸੇ ਮਾਰਗ ਤੇ ਇੱਕ ਹੋਟਲ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਨੇ ਹੋਟਲ ਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਲਿਆ ਪਰ ਮਹਾਰ ਅਛੁਤ ਦੇ ਹੋਟਲ ਤੇ ਕੰਣ ਚਾਹ ਪੀਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਵੀ ਹੱਲ ਕੱਢਿਆ। ਮਹਾਰਾਜ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮਾਤਾ ਤੁਲਜਾ ਭਵਾਨੀ ਦੇਵੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਰੱਬ ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਇਸ ਰਾਜ ਮਾਰਗ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੱਬ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਕਾਂਬਲੇ ਦੇ ਹੋਟਲ ਤੇ ਰੁਕਣ ਲੱਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੱਬ ਤੇ ਬਾਹਮਣ ,ਮਰਾਠਾ ਸਰਦਾਰ ਤੇ ਹਰ ਉੱਚ ਜਾਤ ਦੇ ਬੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਹਾਰਾਜ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਕਾਂਬਲੇ ਨੂੰ ਕੜਕ ਚਾਹ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਆਡਰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹ ਪਿਲਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਮਹਾਰਾਜ ਗੰਗਾ ਨੂੰ ਚਾਹ ਤੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਕਾਂਬਲੇ ਦਾ ਹੋਟਲ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇੱਥੇ ਚਾਹ ਪੀਣ ਤੇ ਖਾਣ ਦਾ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਲੈਣ ਆਉਂਦੇ। ਮਹਾਰਾਜ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਫੁਆਛਾਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੇ ਕਲੰਕ ਹੈ।

22,23 ਮਾਰਚ 1920 ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੇਠ ਪਹਿਲੀ ਮਹਾਰ ਪਰਿਸਦ ਕੋਹਲਾਪੁਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮਾਨਗਾਂਵ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸੰਪੰਨ ਹੋਈ। ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਭਾਸਨ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ “ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਫੁਆਛਾਤ ਦੀ ਜਾਨਲੇਵਾ ਗੁਲਾਮੀ ਨਸ਼ਟ

ਰਤੀਆ ਜਖਨ ਦਾਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਵਿਰੁੱਧ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ

ਰਤੀਆ/ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਰਤੀਆ ਜਖਨ ਦਾਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ, ਭਰਾ ਸਤਪਾਲ ਲਾਡਵਾਲ ਨੇ ਖੁਦ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਭਰਾ ਰਵੀ ਰਤੀਆ ਕੈਂਸਲਰ, ਭਰਾ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਗੋਪੀ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਸੁਨੀਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣਗੇ। ਭਰਾ ਸਤਪਾਲ ਲਾਡਵਾਲ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ 15 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ

ਕਰਨ ਲਈ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਬਕਵਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇਤਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੇ। ਬਲਕਿ ਜਾਤੀਭੇਦ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਕੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਮਨੱਖਾਂ ਵਾਲਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇਤਾ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। “ ਮਹਾਰ ਪਰਿਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਸਾਹੂਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ “ਹੁਣ ਮੈਂ ਅਛੁਤਾਂ , ਪੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਉਨਤੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਡਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਚਲੀ ਆ ਰਹੀ ਬਾਹਮਣਵਾਦੀ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ, ਫੁਆਛਾਤ, ਜਾਤੀ ਭੇਦਭਾਵ, ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਪਾਖੰਡਾਂ ਜਿਹੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਦਫਨ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਮਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। “ਅੱਜ ਜੇ ਸ਼ਾਸ਼ਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਹੂਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਬਾਹਮਣ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਫਵਾਹ ਫੈਲਾਈ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪਸ਼ਰਾਹ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਮਹਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਪਾਅ ਲਈ ਮੰਤਰਾਂ ਦੇ ਜਾਪ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਾਜੇ ਨੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਮੰਤਰਾਂ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਤਾਂ ਜਾਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਾਹਮਣ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਹਵਾ ਖਾਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਬਾਹਮਣ ਪੁਜਾਰੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਦੌੜ ਗਏ।

ਸਾਹੂਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣਾ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਡਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਗਾਈ ਸੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੇ ਰੱਕ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤਾਂ ਸੋਸ਼ਿਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਡਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਦਿਵਾਉਣਗੇ।

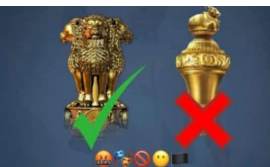
ਮਹਾਰਾਜਾ ਅਛੁਤਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਛੁਤ ਰੱਖੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ, ਹਾਥੀ ਦਾ ਮੁਹਾਵਤ, ਕੁੱਤੇਵਾਨ ਆਦਿ ਸਭ ਅਛੁਤ ਸਨ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਸਾਹੂਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਤੇ ਮਹਾਤਮਾ ਜੋਤੀਬਾ ਫੂਲੇ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਸਾਨੂੰ ਤਿਉਹਾਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮਹਾਨ ਨੇਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਬਹੁਜਨ ਮਹਾਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਮੇਲੇ ਲਗਾਏ ਸਨ। ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਅੰਤ 6 ਮਈ 1922 ਨੂੰ ਸਾਹੂਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਹੂਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਸਨੇਹਾ ਭੇਜਿਆ। ਛੱਤਰਪਤੀ ਸਾਹੂਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਤ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਡੂੰਘਾ ਸਦਮਾ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਮੈਂ ਇੱਕ ਗੂੜ੍ਹੇ ਮਿੱਤਰ ਤੇ ਵਾਂਝਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਦੱਬੇ ਕੁਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸਹਿਯੋਗੀ ਅਤੇ ਦਾਤਾ ਖੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਸੀਹਾ ਚਲੇ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜੈ ਸਾਹੂਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਜੈ ਭਾਰਤ

ਚਮਨ ਲਾਲ ਚਣਕੋਆ ਪਿੰਡ ਤੇ ਡਾਕ ਘਰ ਚਣਕੋਆ ਤਹਿਸੀਲ ਬਲਾਚੌਰ ਜਿਲਾ ਸਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ।

‘ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗੀ।

ਮਾਮਲਾ ਬਠੋਈ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜਮੀਨ ਦਾ ਬੀ ਐਂਡ ਅਧਿਆਪਕ ਫਰੰਟ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਬੇਤੁਕੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ,,

ਐਸ.ਸੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤੀ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਕੁੱਟ ਮਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੇ 18 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਧਰਨੇ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਪਟਿਆਲਾ : ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਿੰਡ ਬਠੋਈ ਕਲਾਂ ਦੇ ਐਸ.ਸੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ 1/3 ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤੀ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ ਨਾ ਦਵਾਉਣ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੀ ਸਹਿ ਤੇ ਜਮੀਨ ਤੇ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਐਸ.ਸੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਜਾਤੀਸੂਚਕ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰਕੁੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਵਿਖੇ ਐਸ.ਸੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨ ਸਭਾ ਦੌਰਾਨ 18 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪਟਿਆਲਾ ਦਫਤਰ ਤੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਧਰਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਖ—

ਵੱਖ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਇਨਸਾਫ ਪਸੰਦ ਅਤੇ ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਬਠੋਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਰੇਗਾ ਵਰਕਰ ਫਰੰਟ ਪੰਜਾਬ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮੈਣ ਯੂਥ ਵਿੰਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਟੇਡਰਵਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਬਰ ਜੁਲਮ ਵਿਰੋਧੀ ਫਰੰਟ ਅਤੇ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਮੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਮੋਰਚਾ ਅਤੇ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਾਲੀ ਖੰਨਾ ਵਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ ਬਠੋਈ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜਮੀਨ ਦੀ ਬੋਲੀ ਬਾਅਦ ਬੀ.ਡੀ.ਪੀ.ਓ.

ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਜਨਰਲ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਸੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਜਾਤੀ ਸੂਚਕ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢ ਜਲੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਜਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਵਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 11 ਨਾਮਜ਼ਦ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਐਸ.ਸੀ. ਐਸ.ਟੀ. ਅਧੀਨ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਨਾਂ ਹੀ ਪੰਚਾਇਤੀ

ਜਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਢੇ 11 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਐਸ.ਸੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਫੀਸ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਫੇਲ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਰੋਸ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ, ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ 18 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਧਰਨੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਮਰੇਡ ਹਰੀ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰਖੇੜੀਆਂ, ਸਤਿਗੁਰ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ, ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ, ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ, ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ, ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਪੰਚ, ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ ਪੰਚ, ਦੀਪੂ ਬਾਲੀ, ਕਰਨ ਰਾਜਪੁਤ, ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਮਾਨਸਾ 25 ਜੁਲਾਈ (ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਰ) ਬੀ ਐਂਡ ਅਧਿਆਪਕ ਫਰੰਟ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਬੇਤੁਕੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਚੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੁਪਏ ਖ਼ਰਚ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਪੈਸੇ ਮੋੜਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆਇਆ ਤਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਖਾਤੇ ਬੰਦ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੈਸੇ ਨਵੇਂ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁਲਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦ ਵੀ ਇਲਮ ਨਹੀਂ।

26 ਸਾਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਧਰਮਬੀਰ ਦਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰ ਦੁਬਈ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਲਹਿਰਾ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਿਆ !

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 25 ਜੁਲਾਈ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) ਕਸਬਾ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਲਹਿਰਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ 26 ਸਾਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਧਰਮਬੀਰ ਪੁੱਤਰ ਮੇਜਰ ਰਾਮ ਦਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰ ਦੁਬਈ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਦੁਬਈ ਦੇ ਉੱਘੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅਤੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਬਾਨੀ ਡਾ.ਐੱਸ. ਪੀ. ਸਿੰਘ ਓਬਰਾਏ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਧਰਮਬੀਰ ਵੀ ਹੋਰਨਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਬਿਹਤਰ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਕਰੀਬ ਪਿਛਲੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਦੁਬਈ ਵਿਖੇ ਮਿਹਨਤ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰ

ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸਣ ਮੁਤਾਬਿਕ ਅਚਾਨਕ ਸਿਹਤ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਬੀਤੀ 17 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ‘ਚ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੋਰ,ਸਲਾਹਕਾਰ ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੱਧੂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ਿਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਲਾਡੀ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸੰਧੂ ਚਮਿਆਰੀ ਅਤੇ

ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਖਿਆਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਬੇਤੁਕੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਬੀਬੀਆਂ ਦੇ ‘ਚ ਕਾਫੀ ਰੋਸ ਅਤੇ ਗੁੱਸਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਵਰਤਾਰਾ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਰਕਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਅਲੀਸ਼ੇਰ, ਨਿਤਿਨ ਸੇਢੀ, ਬੇਅੰਤ ਰੜ੍ਹ,ਜਨਕ ਸ ਮਾ ਓ, ਜ ਸ ਵਿੰ ਦ ਰ ਜੇਗਾ,ਗੁਰਜੀਤ ਰੜ੍ਹ, ਜਤਿੰਦਰ ਆਪਣੇ ਐਮ ਓ ਯੂ ਅਤੇ ਸੋਧਿਆਈ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਧਿਆਪਨ ਦੇ ਕੰਮ ,ਸਟਾਫ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ

ਜਗਜੀਵਨ ਹੋਡਲਾ, ਗੁਰਮੇਵਕ ਭੀਖੀ, ਦਰਸ਼ਨ ਜੇਗਾ, ਮਨਿੰਦਰ ਜੇਗਾ, , ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਪਾਲ ਬਰਨ, ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ,ਭਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਦੀਪ ਗਿੱਲ, ਕਰਮਜੀਤ ਜੇਗਾ, ਸਿਕੰਦਰ ਰੜ੍ਹ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਜਗਸੀਰ ਜੱਗੀ, ਇਕਬਾਲ ਉੱਭਾ,ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ, ਕਵਿਤਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਬੇਅੰਤ ਕੌਰ, ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ,ਕੰਚਨ, ਅਨੀਤਾ ਜੈਨ ਅਤੇ ਭਰਾਤਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਸੰਗਰੂਰ,25 ਜੁਲਾਈ (ਜਗਸੀਰ ਲੌਂਗੋਵਾਲ) - ਜ਼ਮੀਨੀ ਘੋਲ ਦਰਮਿਆਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ, ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਉੱਪਰ ਲਾਈ ਅਣਐਲਾਨੀ ਪਾਬੰਦੀ ਖਿਲਾਫ਼, ਜ਼ਮੀਨ ਹੱਦਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਰਾਜ ਵੱਲ ਧੱਕਣ ਖਿਲਾਫ਼ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਕਿਸਾਨ, ਮੁਲਾਜ਼ਮ, ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇੱਕਠੇ ਹੋਏ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਰੂਰ ਦੀ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੈਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਲਾਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜਦੇ ਹੋਏ ਬਰਨਾਲਾ ਕੈਂਪੀਆਂ ਤੱਕ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਦੀ ਇਸ ਜ਼ਬਰ ਵਿਰੋਧੀ ਰੈਲੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤੇਲੇਵਾਲ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਡਾਲ ਵੱਲੋਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਦੇ ਮਿੰਟ ਦਾ ਮੌਨ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜੇਨਲ ਸਕੱਤਰ

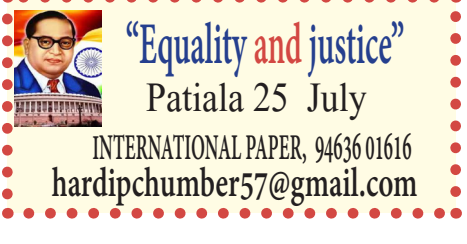

ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਬੋੜਾ,ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੋਗਿੰਦਰ ਉਗਰਾਹਾਂ,ਕਿਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ ਚੁੱਡੀਕੇ,ਪੰਜਾਬ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਲਛਮਣ ਸੇਵੇਵਾਲਾ,ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਤਰਸੇਮ ਪੀਟਰ,ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਡਕੌਂਦਾ ਧਨੋਰ ਦੇ ਸੂਬਾ ਆਗੂ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕਿਸ਼ਨਗੜ੍ਹ,ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਟੀਚਰਜ਼ ਫਰੰਟ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਕਰਮਦੇਵ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਸਮੇਤ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਕੀ ਮੰਗਾਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਡੰਡੇ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਕੁਚਲਣ ਦੇ ਰਾਹ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੰਗਰੂਰ ਅੰਦਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹੀਂ ਡੱਕਿਆ ਗਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦਰਜਨਾਂ ਆਗੂ ਅਤੇ ਕਾਰਕੁੰਨ ਅਜੇ ਵੀ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਤੇ ਜਗੀਰਦਾਰਾਂ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਲਾਗੂ

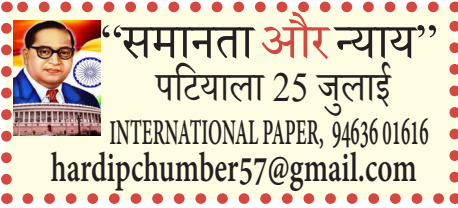
ਕਰਨ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕਾਰਨ ਨਿੱਤ ਦਿਹਾੜੀ ਝੂਠੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਹਿਰਾਸਤੀ ਕਤਲ ਅਤੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿਰੁੱਧ ਯੁੱਧ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਉੱਪਰ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਚਲਾਉਣਾ ਆਮ ਵਰਤਾਰਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਜ਼ਬਰ ਨੂੰ ਹਰਗਿਜ਼ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਸਗੋਂ ਇਸ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣਗੇ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ ਖਾਈ ਉੱਪਰ ਜਾਨਲੇਵਾ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ,ਪਿੰਡ ਜਾਹਲਾਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜਬਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅਤੇ ਲੈਂਡ ਪੁਲਿੰਗ ਪਾਲਿਸੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਕਿਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬੜਵਾ,ਪੰਜਾਬ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਰਣਵੀਰ ਸਿੰਘ ਕੁਰੜ,ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਫਰੰਟ

ਦੇ ਜਰਮਨਜੀਤ,ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਭਾ ਦੇ ਮੰਗਾ ਅਜ਼ਾਦ,ਇਸਤਰੀ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀ ਮੰਚ ਦੇ ਅਮਨ ਦਿਓਲ, ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਆਗੂ ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਗੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਛਾਜਲੀ,ਦਿਹਾਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੰਦਗੜ੍ਹ,ਪੀ ਐਸ ਯੂ ਸ਼ਹੀਦ ਰੰਧਾਵਾ ਦੇ ਆਗੂ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਸਿੰਘ ਸਲੇਮਗੜ੍ਹ,ਪਲਸ ਮੰਚ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ,ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਆਗੂ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਮੋਲ,ਜਮਹੂਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਭਾ ਦੇ ਪਿਰਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਗਰੀਨ ਹੰਟ ਵਿਰੋਧੀ ਫਰੰਟ ਦੇ ਆਗੂ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮੂਦਪੁਰ,ਬੀਕੇਯੂ ਗਰਾਹਾਂ ਦੇ ਔਰਤ ਵਿੰਗ ਦੇ ਆਗੂ ਹਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿੰਦੂ,ਬੀਕੇਯੂ ਡਕੌਂਦਾ ਬੁਰਜ ਗਿੱਲ ਦੇ ਆਗੂ ਕਰਮ ਸਿੰਘ,ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਆਗੂ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕੌਰਸੀਵਾਲਾ,ਡੀ ਟੀ ਐਫ਼ ਦੇ ਆਗੂ ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਬਠਿੰਡਾ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਿਸਾਨ ਵਿਕਾਸ ਫਰੰਟ ਦੇ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ,ਫਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਧਰਮਵੀਰ ਹਰੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲੋਂ ਨਿਭਾਈ ਗਈ।

ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ

हमारी आजादी की लड़ाई बाकी है- बाबा साहब

बाबा साहब
कहते हैं

1935 के अधिनियमन लागू होने के बाद, भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस पार्टी ने 1937 में भारत के आधे राज्यों में सरकारें बनाईं और चतरवर्न के हिंदू लोगों ने 7 राज्यों के ब्राह्मण मुख्यमंत्री बनाए और मंत्री, विधायक और सांसद आदि भी बने। अब शासन, प्रशासन भारत चतरवर्न के लोगों के हाथों में था, फिर भी ये लोग खुद को अंग्रेजों का गुलाम मानते थे। 1947 में सत्ता परिवर्तन के बाद, अनुसूचित वर्ग के लोगों को लगभग वैसे ही समान अधिकार मिले जैसे कि ब्रिटिश शासन के दौरान चतरवर्न के हिंदुओं को थे। वर्तमान में अनुसूचित जाति के लोग मुख्यमंत्री, मंत्री, विधायक, सांसद बनते हैं, लेकिन वे अनुसूचित वर्ग के समाज के लोगों के समानता के अधिकारों को सुनिश्चित करवाने के लिए कुछ नहीं कर पा रहे।

कल के लेख, 'मुक्ति का मार्ग क्या है? का आगे का भाग

कुछ हिन्दू अछूतों की सभा में उपस्थित होते हैं और सवर्ण हिन्दू जाति की निंदा करते हैं। कुछ मंच पर

विराजमान होकर अछूतों को उपदेश देते हुए कहते हैं, “भाईयो, स्वच्छ रहो, शिक्षा ग्रहण करो, अपने पैरों पर खड़े हो इत्यादि। वास्तव में अगर दोषारोपण करना है तो दोष केवल सवर्ण हिन्दुओं का है। ये सवर्ण हिन्दू ही गलत करते हैं। इस पर भी कोई इन सवर्ण हिन्दुओं को इक्के कर इनकी भर्त्सना नहीं करता। वे लोग हिन्दुओं की

सहायता से और हिन्दू धर्म में बने रहकर अछूतों को आन्दोलन जारी रखने का उपदेश देते हैं, को इतिहास की कुछ घटनाओं का स्मरण कराना चाहूंगा। पिछले विश्व युद्ध में एक अमेरिकी और ब्रिटिश गोरे सैनिक के बीच वार्ता का पढ़ा हुआ अंश स्मरण हो रहा है। इस क्षण मुझे वह एकदम उपयुक्त लग रहा है। उनके वार्ता का विषय था कि युद्ध कितना लम्बा चलना चाहिए। अमेरिकी के इस प्रश्न का उत्तर अंग्रेज ने बड़े गर्व से देते हुए कहा “जब तक अंतिम फ्रांसीसी नहीं मारा जाता हम यह युद्ध लड़ेंगे।” इसके विपरीत जब हिन्दू समाज सुधारक अछूतों के निमित्त अंत तक लड़ने का दावा करता है तो उसका अर्थ अंतिम अछूत के मारे जाने तक का होता है। उनके नारे की घोषणा का यही अर्थ मेरी समझ में आता है। आप के लिए यह निर्णय कठिन नहीं होना चाहिए कि जो केवल दूसरों के जीवन को दांव पर लगा कर युद्ध लड़ता है उसके जीतने की आशा नहीं होती। यदि हमें अपनी स्वतंत्रता प्राप्त करने के लिए अपनी लड़ाई में स्वयं मरना है तो हमें गलत जगह से लड़ने का क्या लाभ? हिन्दू समाज को सुधारना न तो हमारा लक्ष्य और न ही हमारा कार्यक्षेत्र। हमारा प्रयोजन तो अपनी मुक्ति पाना है। किसी और विषय से हमारा कुछ लेना देना नहीं है। अगर हमें धर्म परिवर्तन से मुक्ति मिल सकती है तो हम हिन्दू समाज को सुधारने का बोझा अपने कंधों पर लादने का दायित्व क्यों ले ? और उसके लिए हम अपनी तेजस्विता, बल और धन का बलिदान क्यों दें? कोई भी हमारे इस आन्दोलन का गलत अर्थ “हिन्दू समाज के सुधार” से न जोड़े। हमारे आन्दोलन का मुख्य उद्देश्य केवल अछूतों की सामाजिक स्वतंत्रता है और उतना ही सत्य है कि इस उद्देश्य की पूर्ति, धर्म परिवर्तन के बिना संभव नहीं। मेरी दृष्टि में समता पाने के दो उपाय हैं। समता या तो हिन्दू

धर्म के अनुयायी बने रहने से मिलेगी या दूसरे धर्म में परिवर्तन से मिलेगी। अगर हमें हिन्दू बने रहते समता प्राप्त करनी है तो केवल छूत बन जाने मात्र से समस्या हल नहीं होगी। समता तो केवल तभी आएगी, जब अंतर्जातीय भोजन, अंतर्जातीय वैवाहिक संबंध होंगे अर्थात् अछूतों के साथ रोटी व बेटी का रिश्ता होगा। इसका अर्थ यह है कि चतुर्वर्ण का उन्मूलन कर देना चाहिए और ब्राह्मण धर्म को जड़ समेत उखाड़ फेंकना चाहिए। क्या यह सम्भव है? और यदि सम्भव नहीं, तो क्या हिन्दू धर्म के बने रहते कभी समता के व्यवहार की आशा रखना बुद्धिमत्ता होगी? और क्या आप अपने प्रयासों में सफल हो पाओगे? तुलना करें तो धर्म परिवर्तन बहुत सुगम रहेगा। हिन्दू समाज मुस्लिमों को समानता देता है। हिन्दू समाज ईसाई को समानता देता है। प्रत्यक्ष धर्म परिवर्तन से सामाजिक समता, सुगमता से प्राप्त की जा सकती है। अगर यह सत्य है तो हम धर्म परिवर्तन का सरल रास्ता क्यों न अपनाएं? मेरे मतानुसार इस धर्म परिवर्तन से अछूतों व हिन्दुओं दोनों को ही प्रसन्नता होगी। जब तक आप हिन्दू बने रहोगे जब तक आपको स्पर्श से भ्रष्ट, भोजन और पानी तथा अंतर्जातीय विवाह जैसे विषयों पर संघर्षरत रहना पड़ेगा। और जब तक यह संघर्ष जारी रहेगा आप और हिन्दू एक दूसरे के लिए जन्म जब तक जन्मान्तर के शत्रु बने रहोगे। धर्म परिवर्तन से सब झगड़े जड़ से समाप्त हो जायेंगे। तब न तो आपको उनके मंदिरों पर दावे करने का अधिकार होगा और न ही उसकी आवश्यकता होगी। आपको सामाजिक अधिकारों जैसे अंतर्जातीय भोज, अंतर्जातीय विवाह इत्यादि की प्राप्ति के लिए संघर्ष की आवश्यकता ही नहीं होगी, तो झगड़े समाप्त हो जायेंगे तथा एक दूसरे के प्रति प्यार और अच्छे संबंध होंगे। एक ओर हिन्दू

तथा दूसरी ओर मुस्लिम और इसाईयों के संबंधों पर दृष्टिपात करें। मुस्लिमों तथा इसाईयों दोनों को हिन्दू अपने मंदिर में घुसने नहीं देते, ठीक वैसे ही जैसे आपको नहीं घुसने देते। उनके साथ भी अंतर्जातीय भोजन तथा वैवाहिक संबंध नहीं है। इसके प्रभाव से मुक्त उनके प्रति आकर्षण तथा सम्मान जो हिन्दुओं का उनके साथ है, वह आप और हिन्दुओं के बीच नहीं है। इसका मुख्य कारण है कि आप हिन्दूधर्मी हैं इसलिए हिन्दू समाज से सामाजिक और धार्मिक अधिकारों के झगड़े बने रहते हैं। परन्तु मुस्लिम और इसाईयों के हिन्दू धर्म से बाहर होने के कारण उनको सामाजिक और धार्मिक अधिकारों की लड़ाई हिन्दुओं से नहीं लड़नी पड़ती। दूसरे उनके हिन्दू समाज में अंतर्जातीय विवाह व अंतर्जातीय भोज जैसे सामाजिक अधिकारों का कोई झगड़ा नहीं है, फिर भी हिन्दू उन्हें बराबरी का नहीं मानते। अतः, अगर धर्म परिवर्तन से समानता लाई जा सकती है तो हिन्दुओं तथा अछूतों में सद्भावना बनाई जा सकती है तो अछूत इस सुगम मार्ग को अपनी प्रसन्नता तथा समानता पाने के लिए क्यों न अपनाएं ? समस्या को इस कोण से देखते हुए, धर्म परिवर्तन ही आजादी का सही मार्ग है जिससे समता प्राप्त की जा सकती है। धर्म परिवर्तन पलायनवादी नहीं है और न ही यह कायरता का मार्ग, ये तो बुद्धिमत्ता का मार्ग हैं। धर्म परिवर्तन के विरोध में एक और तर्क दिया जाता है। कुछ हिन्दू कहते हैं कि अगर आप जाति प्रथा के विरुद्ध कुण्ठा से ग्रसित होकर धर्म परिवर्तन के लिए प्रभावित होते हैं तो यह बेकार है। हिन्दू कहते हैं कि आप कहीं भी जाओ जातीयता तो मिलेगी ही।

लेख का शेष भाग कल....

हिंदू समाज की आधार - शिला

श्रृंखलावार भाग नंबर 07

कल के लेख, 'हिंदू समाज की आधार - शिला का आगे का भाग

ब्राह्मण-ग्रंथ भी जाति को मान्यता प्रदान करते हैं। ‘शतपथ ब्राह्मण’ में जाति का उल्लेख इस प्रकार किया गया है :

23. ब्रह्म (यहां टीकाकार के अनुसार अग्नि और ब्राह्मण के प्रतिनिधि के रूप में विद्यमान) पहले यह (ब्रह्मांड) था, केवल एका एक अकेला होने के कारण, उसका विस्तार नहीं हुआ। उसने अपने ओज से एक अद्भुत रूप ‘क्षात्र’ उत्पन्न किया, अर्थात् देवों में से जो शक्तियां (क्षत्राणी) हैं, यथा इंद्र, वरुण, सोम, रुद्र, पर्जन्य, यम, मृत्यु, ईशाना। अतः ‘क्षात्र’ से बढ़कर कोई नहीं है। इसीलिए राजसूय यज्ञ में ब्राह्मण क्षत्रिय से नीचे आसन ग्रहण करता है, वह ‘क्षात्र’ (राज शक्ति) को गौरव प्रदान करता है। यह ‘ब्रह्म’ ही क्षात्र का उद्गम है। अतः यद्यपि राजा प्रधानता प्राप्त कर लेता है, पर अंततः ब्राह्मण के आश्रित रहता है, जो उसका मूल है। जो उसे (ब्राह्मण को) नष्ट करता है, वह अपने ही मूल को नष्ट करता है। जो अपने से श्रेष्ठ को आहत करता है, उसकी स्थिति अति दयनीय हो जाती है।

24. उसका विकास नहीं हुआ। उसने ‘विश’, अर्थात् वेदों के उस वर्ग को पैदा किया, जो वीर सैनिकों के रूप में जाने जाते हैं, जैसे वसु, रुद्र, आदित्य विचदेव, मरुत आदि गण।

25. उसका विकास नहीं हुआ। उसने शूद्र जाति, पूषण को पैदा किया। यह पृथ्वी है, क्योंकि वह चराचर का पोषण करती है।

26. उसका विकास नहीं हुआ। उसने अपने ओज से एक अद्भुत रूप न्याय (धर्म) को पैदा किया। यह शासकों का

शासक (क्षात्रों का क्षात्र), अर्थात् न्याय है। अतः न्याय से बढ़कर कुछ नहीं है। अतः निर्बल सबल पर विजय के लिए न्याय, अर्थात् राजा के द्वारा सहारा लेता है। यह न्याय ही सत्य है। अतः जो व्यक्ति सत्य कहता है, उसके बारे में कहा जाता है कि वह ‘न्याय’ कहता है, अर्थात् जो न्याय कहता है, वह सत्य कहता है क्योंकि इसके ये दोनों ही पक्ष हैं।

27. यह है ब्रह्म, क्षात्र, विश और शूद्र। अग्नि के द्वारा वह देवताओं में ब्रह्मा बना, मनुष्यों में ब्राह्मण, (दिव्य) क्षत्रियों के द्वारा क्षत्रिय (मानव), (दिव्य) वैश्य के द्वारा वैश्य (मानव), (दिव्य) शूद्र के द्वारा शूद्र (मानव) बना। इसी कारण वे देवों के बीच अग्नि में और मानवों के बीच और ब्राह्मणों में आश्रय खोजते हैं।

तैत्तिरीय ब्राह्मण (1) 2, 6, 7 - दैव्यों वे वर्णों ब्राह्मण असूयों शूद्रः। ‘ब्राह्मणों की उत्पत्ति देवों से और शूद्रों की असुरों से हुई है।’

यह मानना पड़ेगा कि जाति की गाड़ी को आगे चलाते रहने वाले दो शक्तिशाली इंजन थे - कानून और धर्म, निस्संदेह इन दोनों में से धार्मिक मान्यता प्रमुख मान्यता थी और जाति को केवल धार्मिक मान्यता के बल पर जीवित रखा गया। यह दो कारणों से और भी स्पष्ट हो जाता है। यह मानना पड़ेगा कि कानूनी मान्यता का सहारा तो कभी-कभी ही लिया गया। इसका अर्थ है कि जाति को अन्य साधनों से जिंदा रखा गया। दूसरे, कानूनी मान्यता का उपयोग केवल 1850 तक किया गया। उस वर्ष ब्रिटिश सरकार ने जाति अयोग्यता निवारण अधिनियम (कास्ट डिसएबिलिटीज रिमूवल एक्ट) बनाकर

इस पर वे कानूनी मान्यता उठा ली, या यूं कहें कि समाप्त ही कर दी गई थी। हालांकि कानूनी मान्यता वापस ले ली गई, पर जाति को बराबर मान्यता मिलती रही। उसमें कोई कमी नहीं आई। यदि जाति को कानूनी मान्यता के अलावा धार्मिक मान्यता न प्राप्त होती, जो उससे भी अधिक शक्तिशाली थी, तो जाति का बना रहना संभव नहीं था।

यह निर्विवाद है कि धार्मिक मान्यता से अधिक शक्तिशाली कोई और मान्यता नहीं हो सकती, जिसे कोई संस्था या आस्था अपने अस्तित्व को बनाए रखने और उसे पुष्ट करने के लिए अर्जित कर सकती है। उसकी शक्ति अनंत है और उसका शिकंजा फौलादी है। लेकिन यह बात कम ही समझ में आती है कि इस धार्मिक मान्यता को इतनी बढ़िया किस्म की अश्व-शक्ति कैसे और कहां से प्राप्त होती है ? इसे समझने के लिए इस बात पर ध्यान दिया जाना चाहिए कि इस धार्मिक मान्यता को यह शक्ति दो स्रोतों से मिलती है।

सर्वप्रथम तो यह कि जो धार्मिक है, वह सामाजिक भी है। इस बारे में प्रो. डर्कहीम के विचार निम्नलिखित हैं:

अगर कोई वर्ग कुछ मान्यताओं को स्वीकार कर उनसे जुड़े रीति-रिवाजों के पालन करने का संकल्प करता है तो वे धार्मिक आस्थाएं उस वर्ग के लिए समान होती हैं। उन्हें उस वर्ग के सदस्य अलग-अलग ग्रहण नहीं करते, वे उस समस्त वर्ग के लिए होती हैं, और इन्हीं के कारण वह वर्ग एक इकाई बनता है, उनमें परस्पर एकता की भावना उत्पन्न होती है, जो केवल इस कारण कि उनकी एक समान आस्था होती है।’

दूसरे, जो धार्मिक है, वह पावन है। मैं पुनः प्रो. डर्कहीम की

साक्षी देता हूं। उनके विचार निम्नलिखित हैं :

विश्व में जो भी धर्म हैं, वे चाहे सरल हों या जटिल, उन सभी में एक बात समान मिलती है, और वह यह कि वे उन सभी वास्तविक अथवा काल्पनिक विषयों को जिनके बारे में मनुष्य सोच सकता है, दो वर्गों में बांट देती है, जो एक-दूसरे के विपरीत होते हैं। इन्हें अलग-अलग नाम दिए जाते हैं। हम इन्हें अपवित्र और पवित्र शब्दों से व्यक्त कर सकते हैं।.... मानव चिंतन के समूचे इतिहास में इन दो श्रेणियों के रूप में वर्गीकरण का ऐसा कोई अन्य उदाहरण नहीं मिलता, जो एक-दूसरे से इतना नितांत भिन्न हो या आमूलतः परस्पर इतना विपरीत हो। परंपरा से भला और बुरा कहकर वैपरीत्य का जो भाव व्यक्त किया जाता है, वह और कुछ नहीं है, क्योंकि अच्छा और बुरा एक ही वर्ग, यानी आचार-विचार के दो विभिन्न प्रकार हैं, ठीक उसी प्रकार जिस प्रकार स्वस्थता और अस्वस्थता एक ही तथ्य अर्थात् जीवन के दो अलग-अलग पहलू हैं। पर पवित्र और अपवित्र की कल्पना सर्वत्र सदा ही मानव-मन ने दो नितांत अलग-अलग श्रेणियों के रूप में की है। उनके संबंध में उसने दो अलग-अलग जगत की संकल्पनाएं की हैं, जिनका एक-दूसरे से कोई वास्ता नहीं। धार्मिक आस्थाएं वे रूप हैं, जो पवित्र वस्तुओं की प्रकृति और उन संबंधों को व्यक्त करते हैं, जो इन वस्तुओं में परस्पर या अपवित्र वस्तुओं के साथ इन वस्तुओं के होते हैं, (जब कि) आचार वे नियम हैं, जो यह निर्धारित करते हैं कि इन पवित्र विषयों के संदर्भ में किस प्रकार मनुष्य स्वतः सुख-शांति प्राप्त कर सकता है।

लेख का शेष भाग कल....

बिजली की घंटों कटौती से कानपुर में बिगड़ी मरीजों की हालत : कई बेहोश

सुनील बाजपेई

कानपुर। भीषण गर्मी के पक्ष में घंटों की बिजली कटौती ने यहां कई इलाकों के लाखों लोगों को बेहाल कर दिया। इसमें सबसे ज्यादा मरीजों की हालत खराब रही। इनमें से कई भीषण गर्मी के फलस्वरूप बेहोश भी हो गए। वहीं केस्को ने बिजली कटौती की वजह कराये जाने वाले कार्य बताए।

केस्को द्वारा जारी की गई विज्ञप्ति के मुताबिक एबी

केबल डालने, सर्किट लगाने, 11केवी पैनल जोड़ने आदि कार्यों के कराने के चलते आज शुक्रवार को शहर के कई क्षेत्रों में बिजली आपूर्ति बाधित रही। जिसकी वजह से मोहन गेस्ट हाउस, गौतम विहार, कृष्णा बैंकवेट, न्यू बारसिरोही रोड और आसपास के क्षेत्र में सुबह साढ़े दस से लेकर शाम चार

बजे तक बिजली नहीं रही। इसीतरह से गुंजन विहार, बंवा रोड क्षेत्र में सुबह नौ बजे से लेकर शाम चार बजे तक, बजारिया चौक, चुन्नीगंज, कर्नलगंज, सीसामऊ, लकड़मंडी में सुबह दस से दोपहर 12 बजे तक, राजेंद्रनगर और अर्रा में सुबह 11 बजे से लेकर दोपहर एक बजे तक, ओल्ड

गुजैनी-1, कस्टम कॉलोनी, न्यू गुजैनी-1, अशोक कालिया, बर्रा गांव में सुबह साढ़े 10 से लेकर साढ़े 11 बजे तक, रविदासपुरम में सुबह नौ बजे से लेकर दोपहर डेढ़ बजे तक, गंगागंज में सुबह दस बजे से लेकर दोपहर 12 बजे तक बिजली गायब रहने से लोग बहुत बेहाल रहे। जिसमें सबसे ज्यादा खराब हालत बीमार लोगों की रही। इस दौरान बिजली की कटौती ने भीषण गर्मी की वजह से कई लोगों को बेहोश भी कर दिया।

राजस्थान हाई कोर्ट ने दी हड़ताली कर्मचारियों को RESMA की चेतावनी, जानिये क्या है पूरा मामला

गुरुवार को जस्टिस अशोक कुमार जैन की एकल पीठ ने सुनवाई के दौरान कहा कि जब अधिवक्ताओं को हड़ताल करने का अधिकार नहीं है, तो वेतनभोगी न्यायिक कर्मचारी हड़ताल पर कैसे जा सकते हैं।

राजस्थान हाई कोर्ट ने अधीनस्थ अदालतों में चल रही न्यायिक कर्मचारियों की हड़ताल को पूरी तरह अवैध बताते हुए सख्त रुख अपनाया है। कोर्ट ने सभी हड़ताली कर्मचारियों को शुक्रवार, 25 जुलाई को सुबह 10 बजे तक अपने कार्यस्थलों पर लौटने का स्पष्ट निर्देश दिया है, अन्यथा कठोर अनुशासनात्मक कार्रवाई की चेतावनी दी है।

राजस्थान के करीब 21,000 न्यायिक कर्मचारी कैडर पुनर्गठन की मांग को लेकर 18 जुलाई से सामूहिक अवकाश पर हैं। राजस्थान न्यायिक कर्मचारी संघ के नेतृत्व में चल रही इस हड़ताल का मुख्य मुद्दा न्यायिक सेवाओं में कैडर पुनर्गठन है। मई 2023 में हाई कोर्ट की फुल बेंच ने कैडर पुनर्गठन का प्रस्ताव पारित कर इसे राज्य सरकार को भेजा था। हालांकि, दो साल बीतने के बावजूद इस पर कोई कार्रवाई नहीं हुई। राजस्थान न्यायिक कर्मचारी संघ के नेतृत्व में नाराज कमियों ने हड़ताल शुरू की जिसकी वजह से प्रदेश की

अधीनस्थ अदालतों में काम काज पूरी तरह से ठप पड़ा है। 24 जुलाई को मामले में सुनवाई करते हुए कोर्ट ने कहा कि किसी भी परिस्थिति में न्यायिक व्यवस्था को बाधित करने वाली हड़ताल बर्दाश्त नहीं की जाएगी। इसके साथ ही कोर्ट ने आवश्यक सेवा अनुरक्षण अधिनियम (रेस्मा) लागू करने की चेतावनी दी है, जिसने इस मामले को और गंभीर बना दिया है। दूसरी ओर, 25 जुलाई को राजस्थान न्यायिक कर्मचारी संघ के प्रतिनिधियों और सरकार के बीच विधि सचिव और मुख्य सचिव की उपस्थिति में होने वाली बैठक पर इस आदेश का असर पड़ने की आशंका है।

गुरुवार को जस्टिस अशोक कुमार जैन की एकल पीठ ने सुनवाई के दौरान कहा कि जब अधिवक्ताओं को हड़ताल करने का अधिकार नहीं है, तो वेतनभोगी न्यायिक कर्मचारी हड़ताल पर कैसे जा सकते हैं। कोर्ट ने स्पष्ट किया कि न्यायिक व्यवस्था जनता को त्वरित और निर्बाध न्याय प्रदान करने का आधार है और इसे ठप करना जनहित के खिलाफ है। कोर्ट ने सभी जिला एवं सत्र न्यायाधीशों को निर्देश दिए हैं कि यदि कर्मचारी निर्धारित

समय तक काम पर नहीं लौटते, तो उनके खिलाफ अनुशासनात्मक कार्रवाई शुरू की जाए।

न्यायिक कार्यों में बाधा से बचने के लिए हाई कोर्ट ने वैकल्पिक इंतजामों का आदेश दिया है। जिला न्यायाधीशों और जिला कलेक्टरों को निर्देश दिए गए हैं कि आवश्यकतानुसार होमगार्ड की सेवाएं ली जाएं। साथ ही बार एसोसिएशनों के सहयोग से नवप्रवेशी वकीलों को कोर्ट की कार्यवाही में शामिल किया जाए। इससे सुनवाई, केस रजिस्ट्रेशन और अन्य महत्वपूर्ण कार्य प्रभावित न हों।

कर्मचारियों का कहना है कि कैडर पुनर्गठन न होने से उनकी पदोन्नति की संभावनाएं सीमित हो गई हैं और आर्थिक नुकसान हो रहा है। अन्य सरकारी विभागों में इस तरह के पुनर्गठन तेजी से लागू किए गए हैं, लेकिन न्यायिक कर्मचारियों के साथ सरकार का रवैया भेदभावपूर्ण रहा है। जोशी ने कहा, “हमारी मांगें जायज हैं। जब तक सरकार हमारी बात नहीं मानती, हम काम पर नहीं लौटेंगे।”

रेस्मा (RESMA) क्या है?

रेस्मा (आवश्यक सेवा

अनुरक्षण अधिनियम) राजस्थान सरकार का एक कानून है, जो आवश्यक सेवाओं जैसे न्यायिक सेवाएं, स्वास्थ्य, बिजली, जल आपूर्ति आदि को बिना किसी रुकावट के चलाने के लिए बनाया गया है। इस कानून के तहत, आवश्यक सेवाओं में हड़ताल को अवैध घोषित किया जा सकता है। रेस्मा लागू होने पर हड़ताली कर्मचारियों को दंडित किया जा सकता है, जिसमें जुर्माना, कारावास, या नौकरी से बर्खास्तगी शामिल हो सकती है। यह कानून सरकार को अधिकार देता है ताकि जनता को इन सेवाओं से वंचित न होना पड़े।

हाई कोर्ट ने चेतावनी दी है कि यदि कर्मचारी 28 जुलाई को होने वाली अगली सुनवाई तक काम पर नहीं लौटते, तो रेस्मा लागू किया जा सकता है। कोर्ट ने यह भी स्पष्ट किया कि कर्मचारियों की मांगों पर विचार के लिए मई 2023 में ही एक प्रस्ताव राज्य सरकार को भेजा जा चुका है, लेकिन यह नीतिगत मामला है, जिसमें न्यायालय सीधे हस्तक्षेप नहीं कर सकता।

झालावाड़ हादसे से शिक्षकों में गुस्सा, बोले- ‘जी हजरी से फुरसत मिले तो स्कूल भवन देखें शिक्षा अधिकारी’

TSP एरिया में सरकारी स्कूलों की हालत बेहद खराब, उसपर प्रधानाचार्य से भवन उपयोगी सुरक्षित होने के प्रमाण पत्र तत्काल मांगे जा रहे हैं।

बांसवाड़ा- राजस्थान शिक्षक संघ सियाराम ने झालावाड़ जिले के मनोहर थाना के राजकीय उच्च प्राथमिक विद्यालय पिपलोदी गांव में स्कूल अध्ययन के समय छत ढहने ,गिरने से 60 विद्यार्थियों के दबने , सात बच्चों की मौत होने, 29 से अधिक गंभीर रूप से घायल होने पर दुःख जताते हुए मतृक बच्चों के प्रति संवेदना व्यक्त करते हुए समसा निदेशक और शिक्षा अधिकारियों के विरुद्ध कठोर कार्यवाही की मांग की है। संघ ने राष्ट्रपति द्रोपदी मुर्मू और चीफ जस्टिस ऑफ इंडिया को भेजे पत्र में यह मांग की है।

सियाराम संगठन के वरिष्ठ नेता और प्रदेश संरक्षक दिनेश भट्ट ने बताया कि प्रदेश की डबल इंजन सरकार ने शिक्षा का बेड़ा गर्ग कर दिया है। उन्होंने कहा

कि राज्य सरकार घड़ियाली आंसू बहाने ओर दूसरों को आरोपित करने की जगह बताए कि उसने क्या किया? सियाराम संगठन ने सरकारी रवैये पर नाराजगी जाहिर करते हुए कहा कि राजस्थान में हर दूसरी सरकारी स्कूल खस्ताहाल खंडहर जर्जर है और जनजाति परिक्षेत्र बांसवाड़ा जिले के हालत तो ओर अधिक विकट स्थिति में है। यहां कई सरकारी स्कूल खुले में, मन्दिर प्रांगण, या अभिभावकों के आंगन में संचालित हो रहे हैं। अधिकारी सब कुछ जानते हुए मौन क्यों है सरकार को

वास्तविक धरातल की स्थिति क्यों नहीं बताई जा रही है। जी हजरी ओर चमचागिरी कर जिले में तो रह सकते हैं किन्तु जनजाति बच्चों के साथ न्याय नहीं कर रहे हो।

संगठन के अरुण व्यास ने कहा, “ आज की पिपलोदी गांव की यूपीएस स्कूल की घटना तो सरकार को आईना दिखाने का सबूत मात्र है क्योंकि इस बड़ी दुखद घटना के बाद राज्य सरकार ओर इनके बड़बोले शिक्षामंत्री नैतिकता के आधार पर इस्तीफा देने का साहस करेंगे? यदि नैतिकता नहीं बची

हो तो शिक्षा अधिकारियों के विरुद्ध ही कार्यवाही कर दो ?

वो भी नहीं कर सकते हो तो संकल्प लेकर वर्तमान में सभी जर्जर खंडहर खस्ताहाल भवनों किचन शेड, भोजन शालाएं , चारदीवारी मरम्मत ही राजस्थान में करवा दीजिए। इस सरकार ओर बड़बोले नेताओं को जमीनी हकीकत दिखाने हेतु पिपली यूपीएस स्कूल की दुखद घटना उदाहरण मात्र है।” भट्ट ने कहा कि जनजाति परिक्षेत्र बांसवाड़ा जिले में भी सरकारी स्कूलों के खस्ता हालत जगजाहिर है किन्तु उन्हें सुधारने मरम्मत करने हेतु कोई पहल विभाग नहीं कर रहा है।

उल्टे पीओ प्रधानाचार्य से भवन उपयोगी सुरक्षित होने के प्रमाण पत्र तत्काल मांगे जा रहे हैं।

मंदिर में बुलाया सबको, पर दलितों को नहीं! गुजरात HC ने बहिष्कार के आरोपों पर राज्य सरकार से मांगा जवाब राबारी समुदाय के 20 लोगों ने दलितों के बहिष्कार के आरोपों को चुनौती देते हुए एफआईआर रद्द करने की याचिका दायर की.

अहमदाबाद: गुजरात हाईकोर्ट ने बनासकांठा जिले के पालड़ी गांव पंचायत के सरपंच और राज्य सरकार को नोटिस जारी किया है। यह नोटिस अनुसूचित जाति/जनजाति (अत्याचार निवारण) अधिनियम के तहत दर्ज एक एफआईआर को रद्द कराने की मांग को लेकर 20 ग्रामीणों द्वारा दाखिल याचिका पर भेजा गया है। याचिकाकर्ता सभी राबारी समुदाय से ताल्लुक रखते हैं और उन पर दलित समुदाय का बहिष्कार करने का आरोप है।

मामला 28 से 30 अप्रैल के बीच पालड़ी गांव में आयोजित दूधेश्वर

महादेव मंदिर के प्राण-प्रतिष्ठा समारोह से जुड़ा है। एफआईआर के अनुसार, समारोह में गांव और आसपास के सभी समुदायों को आमंत्रित किया गया था, लेकिन अनुसूचित जाति के सदस्यों को जानबूझकर आमंत्रित नहीं किया गया। शिकायतकर्ता गांव के 55 वर्षीय सरपंच हैं और एफआईआर में आरोप लगाया गया है कि,

“आयोजकों ने अनुसूचित जाति के लोगों को न केवल आमंत्रित नहीं किया, बल्कि हमारे योगदान को भी अस्वीकार कर दिया गया। यह एक सोची-समझी साजिश थी ताकि हमारी जाति को अपमानित किया जा सके और हमें सामाजिक रूप से बहिष्कृत किया जा सके। हमारे साथ अस्पृश्यता जैसा व्यवहार किया गया।” शिकायत दर्ज करने में देरी को लेकर सरपंच ने कहा कि उन्होंने पहले

इसलिए शिकायत नहीं की ताकि धार्मिक आयोजन बाधित न हो। लेकिन बाद में अपनी जाति के लोगों की भावनाओं को ध्यान में रखते हुए उन्होंने 9 मई को भीलडी पुलिस स्टेशन में शिकायत दर्ज कराई।

इस याचिका पर मंगलवार को प्रारंभिक सुनवाई करते हुए न्यायमूर्ति निरंजार देसाई ने आदेश जारी किया कि, “प्रतिवादियों को नोटिस जारी किया जाता है, जिसकी वापसी तिथि 5 अगस्त 2025 है। राज्य की ओर से अपर लोक अभियोजक ने नोटिस स्वीकार कर लिया है। प्रतिवादी नंबर 2 को संबंधित पुलिस स्टेशन के माध्यम से प्रत्यक्ष सेवा की अनुमति दी जाती है।”